

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT**

INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT

Linhartova 7a, 1000 Ljubljana

T: 01 400 53 35

F: 01 400 57 44

E: inspektorat-solstvo.mss@gov.si

www.iss.gov.si

**LETNO POROČILO
INŠPEKTORATA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA
ŠOLSTVO IN ŠPORT
ZA LETO 2019**

Ljubljana, maj 2020

Kazalo vsebine

I Uvod	5
II Organiziranost	5
1. KADRI	5
1.1 Zaposlitve.....	5
1.2 Pripad zadev na inšpektorja.....	6
1.3 Izobraževanje.....	6
2. POGOJI ZA DELO	6
III Dejavnost Inšpektorata	6
1. SKUPNE NALOGE	6
1.1 Pristojnosti inšpekcijskega organa.....	6
1.2 Pristojnosti prekrškovnega organa.....	7
1.3 Temeljna področja nadzora organa.....	7
1.4 Druge aktivnosti organa.....	7
1.5 Informacije javnega značaja.....	8
1.6 Preventivni ukrepi.....	8
2. UGOTOVITVE INŠPEKCIJSKIH NADZOROV NA PODROČJU ŠOLSTVA	9
2.1 Inšpekcijski postopki	9
2.1.1 Redni nadzori.....	10
2.1.1.1 Realizacija.....	10
2.1.1.2 Področja nadzora.....	10
2.1.1.3 Ugotovljene kršitve in ukrepi.....	11
2.1.2 Izredni nadzori.....	15
2.1.2.1 Realizacija.....	15
2.1.2.2 Pobudniki.....	16
2.1.2.3 Zavezanci.....	19
2.1.2.4 Očitane kršitve.....	22
2.1.2.5 Ugotovljene kršitve.....	23
2.1.2.6 Izvedenci.....	29
2.1.2.7 Ukrepi inšpektorjev.....	29
2.1.3 Ponovni nadzori.....	29
2.1.3.1 Realizacija.....	29
2.1.3.2 Ugotovljene kršitve in ukrepi.....	30
2.2 Prekrškovni postopki	31
2.2.1 Realizacija.....	31
2.2.2 Ugotovljeni prekrški.....	31
2.2.3 Ugotovitve.....	33
2.2.4 Sodno varstvo.....	33
2.2.5 Izterjava glob zaradi neobiskovanja pouka.....	33
2.2.6 Prekrškovni postopki zaradi neobiskovanja pouka.....	33
2.3 Delo na črno	34
2.4 Sklepne ugotovitve	34
3. UGOTOVITVE INŠPEKCIJSKIH NADZOROV NA PODROČJU ŠPORTA	36
3.1 Inšpekcijski postopki	36
3.1.1 Redni nadzori.....	37
3.1.1.1 Realizacija.....	37
3.1.1.2 Področja nadzora.....	37
3.1.1.3 Ukrepi inšpektorjev.....	37

3.1.1.4 Ugotovljene kršitve.....	37
3.1.2 Izredni nadzori.....	38
3.1.2.1 Realizacija.....	38
3.1.2.2 Področja nadzora.....	38
3.1.2.3 Ugotovljene kršitve.....	38
3.2 Delo na črno.....	39
3.3 Sklepne ugotovitve.....	39

Seznam kratic

ZSolI: Zakon o šolski inšpekciji
ZIN: Zakon o inšpekcijskem nadzoru
ZP-1: Zakon o prekrških
ZUP: Zakon o splošnem upravnem postopku
ZOFVI: Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja
ZVrt: Zakon o vrtcih
ZOsn: Zakon o osnovni šoli
ZUOPP: Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami
ZGla: Zakon o glasbenih šolah
ZPSI: Zakon o poklicnem in strokovnem izobraževanju
ZGim: Zakon o gimnazijah
ZIO: Zakon o izobraževanju odraslih
ZVSI: Zakon o višjem strokovnem izobraževanju
ZPDZC: Zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno
ZVarD: Zakon o varstvu pred diskriminacijo
ZDIJZ: Zakon o dostopu do informacij javnega značaja
ZVOP-1: Zakon o varstvu osebnih podatkov
ZJU: Zakon o javnih uslužbencih
ZJF: Zakon o javnih financah
ZJZ: Zakon o javnih zbiranjih
ZKnj-1: Zakon o knjižničarstvu
ZMed: Zakon o medijih
ZPND: Zakon o preprečevanju nasilja v družini
ZVPNPP: Zakon o varstvu potrošnikov pred nepoštenimi poslovnimi praksami
ZSpo-1: Zakon o športu
NPS: Nacionalni program športa v Republiki Sloveniji
ZOPA: Zakon o omejevanju porabe alkohola
ZDru: Zakon o društvih
ZVU: Zakon o varstvu pred utopitvami
OKS: Olimpijski komite Slovenije
MIZŠ: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
MJU: Ministrstvo za javno upravo
MDDSZ: Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
IRSOP: Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor
Inšpektorat: Inšpektorat Republike Slovenije za šolstvo in šport
VI: vzgojno-izobraževalno delo
LDN: letni delovni načrt
VRT: vrtec
OŠ: osnovna šola
OŠPP: osnovna šola s posebnimi potrebami
GŠ: glasbena šola
SŠ: srednja šola
GIM: gimnazija
SPSŠ: srednja poklicna in strokovna šola
DD: dijaški dom
ZPP: zavod za vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami
VSŠ: višja strokovna šola
IO: izobraževanje odraslih
RN: redni nadzor
IN: izredni nadzor
PN: ponovni nadzor

I Uvod

Letno poročilo o delu Inšpektorata za leto 2020 je pripravljeno na podlagi 9. člena ZSoll in 10. člena ZIN.

Vsebuje naslednje elemente:

- prikaz pogojev dela Inšpektorata,
- podatke o opravljenih inšpekcijskih nadzorih na področju šolstva in športa,
- podatke o ugotovljenih kršitvah in izrečenih ukrepih ter odpravi nepravilnosti,
- poročilo o drugih dejavnostih Inšpektorata in
- sklepne ugotovitve z vidika spoštovanja zakonodaje.

Naloge, pristojnosti in delovne postopke Inšpektorata določajo naslednji zakoni in predpisi:

- ZSoll,
- ZIN,
- ZP-1,
- ZUP,
- zakonodaja s področja šolstva,
- zakonodaja s področja športa.

II Organiziranost

1. KADRI

1.1 Zaposlitve

V Inšpektoratu je bilo ob koncu koledarskega leta 2019 zaposlenih skupaj 16 javnih uslužbencev. Opravljen inšpekcijski izpit ima 15 javnih uslužbencev. Tako smo vse delovne resurse, razen administratorke, usmerili v reševanje upravnih, inšpekcijskih in prekrškovnih zadev. Dejansko je inšpekcijsko delo v preteklem koledarskem letu opravljalo 14 inšpektorjev, od tega trije na področju športa.

Zaradi majhnega števila zaposlenih ni mogoče zagotoviti specializacije inšpektorjev po posameznih področjih. Ob tem moramo opozoriti tudi na dejstvo, da je povprečna starost inšpektorjev 48,9 let, pri čemer so trije inšpektorji stari 60 in več let, kar v določenem delu pomeni tudi večje število odsotnosti, in sicer tako zaradi večjega števila letnega dopusta kot tudi povečane možnosti bolniškega dopusta.

Glede na zmeraj bolj kompleksne pobude, prav tako pa tudi zaradi zelo kompleksne zakonodaje, razvejanih področij nadzora, vse zahtevnejših inšpekcijskih postopkov, ocenjujemo, da je nujno potrebno okrepiti število inšpektorjev in drugih upravnih delavcev (svetovalcev). Položaj je še zlasti slab na področju športa, saj se ponovni nadzori ne izvajajo. Zaradi slabega poznavanja zakonodaje izvajalcev dejavnosti na tem področju, so nadzori še v toliko večji meri preventivne narave.

Na Inšpektoratu prav tako primanjkuje strokovnega kadra za izvajanje upravno-pravnih, finančnih, analitičnih in drugih skupnih nalog, ki bi pripomogle k učinkovitejšemu delu organa in sistema nasploh. ZSoll npr. določa, da naj bi nadzor v vrtcih in šolah praviloma opravili vsako peto leto, vendar je to zaradi zgoraj navedenega dejstva nemogoče izvesti. Ob tem se zavedamo, da razmeroma majhno število rednih nadzorov ne dovoljuje zaželenih posplošitev o tem, v kolikšni meri se v vrtcih in šolah dejansko uresničujejo predpisane zakonske norme. V tem okviru je namreč potrebno razumevanje, da so redni nadzori namenjeni pregledu stanja na posameznem področju, v smislu doprinosa k razvoju sistema (upravna zanka). Zaradi vsega navedenega je v letu 2019 bil ustanovljen Projektni svet za prenovu šolske inšpekcije, ki je pripravil izhodišča in vizijo

1.2 Pripad zadev na posameznega inšpektorja

Upošteevajoč inšpektorje, ki so v letu 2019 dejansko vodili inšpekcijske postopke (11 inšpektorjev za šolstvo in 3 za šport), je vsak inšpektor za šolstvo v povprečju vodil 92 zadev, inšpektor za šport pa 52 zadev – pri tem pa je potrebno poudariti, da sta prvo polovico leta 2019 dejansko bila zgolj dva inšpektorja za šport.

1.3 Izobraževanje

Zaposleni so se izobraževali skupaj 82 dni, kar znese na zaposlenega 5,1 dni. Področja izobraževanj so se nanašala na vprašanja izvajanja inšpekcijskega nadzora in vprašanja glede zagotavljanja znanja in kakovosti na področju vzgoje in izobraževanja. Na področju inšpekcijskega postopka smo imeli ciljno usmerjeno izobraževanje, v smislu poenotenja praks in posebnosti na področju šolske ter športne zakonodaje, ki smo ga izvajali pod okriljem MJU.

2. POGOJI ZA DELO

Inšpektorat uporablja poslovne prostore, ki so v lasti Republike Slovenije, pri čemer jih upravlja MJU. Prostori zadoščajo in ustrezajo potrebam dela. V letu 2019 smo posodobili del tehnično-informacijske opreme, še zmeraj pa je delno zastarela. Prav tako smo morali spremeniti informacijski sistem, saj je prejšnji bil neprimeren za nadgradnjo in je obstajala velika stopnja tveganja, da se sesuje. V tej zvezi smo s strani Tržnega inšpektorata RS pridobili izvorno kodo za nov informacijski sistem, katerega dograjujemo in spreminjamo za ustrezno in učinkovitejšo uporabnost. Področje informacijske tehnologije je dejansko med bolj kritičnimi na Inšpektoratu, seveda zraven kadrovskega vidika. Obe omenjeni področji je potrebno tudi v naslednjem obdobju reševati prednostno.

III Dejavnost Inšpektorata

1. SKUPNE NALOGE

Inšpektorji v inšpekcijskih postopkih po uradni dolžnosti opravljajo nadzor nad zakonitostjo dela oz. spoštovanjem predpisov na področju vzgoje in izobraževanja ter športa pri zavezancih, in sicer:

v inšpekcijskih postopkih:

- v *šolstvu* nad izvajanjem zakonov, drugih predpisov in aktov, ki urejajo organizacijo in opravljanje dejavnosti VI, ki jo opravljajo vrtci, osnovne šole, glasbene šole, nižje in srednje poklicne šole, srednje tehniške in strokovne šole, gimnazije, višje strokovne šole, zavodi za usposabljanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, domovi za učence in dijaški domovi, organizacije za izobraževanje odraslih ter zasebniki, ki izobražujejo po javno veljavnih programih.
- v *športu* pri izvajanju športnih dejavnosti nacionalnega pomena in letnih programih športa na lokalni ravni ter športnih prireditvah.
- na področju vzgoje in izobraževanja ter športa kot pooblaščenice uradne osebe na podlagi ZP.

v prekrškovnih postopkih:

- na področju vzgoje in izobraževanja ter športa kot pooblaščenice uradne osebe na podlagi ZP.

1.1 Pristojnosti inšpekcijskega organa

- Nadzor na področju šolstva se opravlja na podlagi pristojnosti, določenih v ZSoll in ZIN ter materialnih prepisih. Inšpekcijski nadzori se opravljajo kot redni, izredni in ponovni. V postopkih, ki se nanašajo na posebna strokovna znanja, sodelujejo tudi izvedenci.

- Nadzor na področju športa se opravlja na podlagi pristojnosti, določenih v ZIN, v povezavi z ZSpo, ZOPA in ZVU ter Uredbo o splošnih ukrepih v športnih objektih na športnih prireditvah in v povezavi s Pravilnikom o usposabljanju strokovnih delavcev v športu.
- V primeru ugotovljenih kršitev predpisov in nepravilnosti inšpektorji ukrepajo v skladu z zakonskimi pooblastili. Organizacija, področja nadzora in pristojnosti šolske inšpekcije so določeni z ZSoll, če pa določena vprašanja niso urejena v ZSoll, se subsidiarno uporablja ZIN. Glede vseh postopkovnih vprašanj, ki niso urejena z ZSoll, ZIN ali v materialnih predpisih, se uporablja ZUP.

1.2 Pristojnosti prekrškovnega organa

- Na podlagi ZP inšpektorji kot pooblaščené uradne osebe vodijo prekrškovne postopke, ki se uvedejo zoper storilce ob ugotovitvah kršitev, ki so v zakonih opredeljeni kot prekrški, za katere je predpisana globa. Prekrškovni postopki se uvedejo na podlagi inšpekcijskega postopka ali na podlagi pisnega predloga oškodovanca (oškodovanec je npr. zakoniti zastopnik otroka), državnega tožilca ali državnega organa, nosilca javnih pooblastil ali samoupravne lokalne skupnosti (predlagatelj po 50. členu ZP).
- V prekrškovnih postopkih se na podlagi ZP izrekajo različni prekrškovni ukrepi, kot so: opozorilo, opomin in globa, plačilni nalog za stroške postopka ali obdolžilni predlog sodišču.

1.3 Temeljna področja nadzora organa

Temeljna področja nadzora šolske inšpekcije po ZSoll so:

- izpolnjevanje pogojev za opravljanje VI dejavnosti,
- organizacija VI dela,
- uresničevanje pravic in dolžnosti udeležencev VI (otrok, učencev, dijakov, študentov),
- uresničevanje ravnateljevih nalog,
- uresničevanje pravic in obveznosti strokovnih delavcev,
- vodenje pedagoške dokumentacije in izdajanje javnih listin,
- določanje višine prispevkov staršev in njihova poraba,
- uporaba učbenikov in drugo.

Temeljna področja nadzora v športu na podlagi ZSpo-1 so:

- izpolnjevanje pogojev za opravljanje nalog v športu, ki je nacionalnega pomena,
- namenska poraba javnih sredstev,
- upravljanje in namenska uporaba javnih športnih objektov,
- izpolnjevanje standardov in normativov za izvajanje letnega programa,
- izpolnjevanje z zakonom določenih pravil za organizacijo tekmovanj,
- opravljanje prehodnih in obdobjnih zdravstvenih pregledov,
- preprečevanje zlorabe temeljnih človekovih pravic športnikov.

1.4 Druge aktivnosti organa

V okviru drugih aktivnosti Inšpektorata smo:

- zagotavljali dostop do informacij javnega značaja in do določenih dokumentov organa v skladu z določili ZDIJZ in ZVOP-1,
- izdelali predlog programa dela Inšpektorata za leto 2019,
- izdelali kriterije za določitev prioritet dela Inšpektorata,
- pripravili osnutek novega Zakona o šolski inšpekciji in aktivno sodelovali v Projektne svetu za prenovu šolske inšpekcije,
- izvajali svetovalno vlogo v zavodih v smislu predavanj o ugotovitvah Inšpektorata v inšpekcijskih postopkih,
- se udeleževali strokovnih posvetov s področja šolstva in športa,
- aktivno sodelovali z MIZŠ v smislu upravne zanke ter pri pripravi okrožnic,

- sodelovati z Zavodom RS za šolstvo in Šolo za ravnatelje v smislu izboljšanja sistemskih okvirjev,
- izvedli redne letne razgovore in ocenili delovno uspešnost inšpektorjev.

1.5 Informacije javnega značaja

V letu 2019 je Inšpektorat prejel 61 zahtev za posredovanje informacij javnega značaja, od tega je bilo 17 v celoti odobrenih, v 30 primerih je bil prosilcem omogočen delni dostop, informacijskemu pooblaščenca je bilo posredovanih 11 pritožb. Izpostavljamo, da zaradi organizacije dela, kjer nimamo splošne službe, ki bi lahko reševala tovrstne zadeve, zahteve po celotnih inšpekcijskih spisih s prilogami, posegajo v čas reševanja inšpekcijskih zadev.

1.6 Preventivni ukrepi

Inšpektorat je odgovoril na več kot 1500 pisnih in ustnih vprašanj pobudnikov in novinarjev ter pripravil več kot 25 raznih odgovorov in poročil za različne institucije.

Ob tem od 1. 9. 2019 vsak četrtek izvajamo telefonske »svetovalne urice« za ravnatelje, istočasno pa smo v jeseni v desetih (10) zavodih opravili neposredno usposabljanje v okviru ugotovitev inšpekcijskih postopkov. Sodelovali smo tudi na vseh posvetih MIZŠ za ravnatelje v Portorožu.

2. UGOTOVITVE INŠPEKCIJSKIH NADZOROV NA PODROČJU ŠOLSTVA

Inšpektorji za področje šolstva so v letu 2019 opravljali naloge v skladu s Programom dela Inšpektorata Republike Slovenije za šolstvo in šport za leto 2019, ki vsebuje načrt rednih inšpekcijskih nadzorov ter oceno pričakovanih izrednih inšpekcijskih nadzorov in prekrškovnih postopkov.

Preglednica 1: Načrt in realizacija dela organa

Postopki	Načrt 19	Real 19	Indeks real/načrt 19	Real 18	Indeks real 19/18
inšpekcijski	745	841	1,13	856	0,98
prekrškovni	100	177	1,77	171	1,04
Skupaj	845	1018	1,20	1027	0,99

Realizacija celotnega načrta inšpekcijskih in prekrškovnih postopkov za področje šolstva je bila 99 %, predvsem zaradi 2 % manjše realizacije inšpekcijskih postopkov, medtem ko je bila realizacija prekrškovnih postopkov celo za 4 % večja kot predhodno leto.

2.1 Inšpekcijski postopki

Pri zavezancih se opravljajo redni, izredni in ponovni nadzori. Redni nadzori se izvajajo na podlagi letnega programa dela, ki ga potrdi minister, in lahko zajemajo več ali zgolj eno področje, več ali eno vrsto zavezancev. Izredni nadzori se izvajajo na podlagi pobude (prijave, pritožbe, informacije; v nadaljevanju: pobuda). Ponovni nadzori se uvedejo z namenom preverjanja realizacije naloženih ukrepov v predhodnih nadzorih.

Preglednica 2: Načrt in realizacija inšpekcijskih postopkov

Nadzori	Načrt 19	Real 19	Indeks real/načrt 19	Real 18	Indeks real 19/18
redni*	40	36	0,90	40	0,90
izredni	700	791	1,13	800	0,99
ponovni	5	14	2,80	16	0,88
Skupaj	745	841	1,13	856	0,98

*načrtovanih je bilo 40 rednih nadzorov na področju šolske prehrane, napovedanih in realiziranih pa 36, poleg tega je bilo napovedanih še 5 rednih nadzorov na drugem področju, ki niso bili realizirani v l. 2019 ampak v januarju 2020 in sicer zaradi dveh dolgotrajnih bolniških dopustov dveh sodelavk (glej poglavje 2.1.1 Redni nadzori)

V letu 2019 je bilo uvedenih 856 inšpekcijskih postopkov, kar je 13 % več od načrtovanega, a za 2 % manj kot leto pred tem. Realizacija rednih nadzorov je bila za 10 % manjša od načrtovane, medtem ko je bila realizacija izrednih in ponovnih nadzorov večja od načrtovane.

2.1.1 Redni nadzori

2.1.1.1 Realizacija

V letu 2019 je bilo realiziranih 36 od skupaj 40 načrtovanih rednih nadzorov na področju šolske prehrane, ki so bili izvedeni v dveh različnih vrstah zavodov. Celotno število načrtovanih rednih nadzorov se glede na preteklo leto ni spremenilo, medtem ko je bila realizacija manjša zaradi kadrovskih sprememb.

Preglednica 3: Redni inšpekcijski nadzori v letu 2019 glede na vrsto zavoda

Redni nadzori	OŠ	SŠ	skupaj
načrtovani	28	12	40
opravljeni	28	8	36
Realizacija v %	100	75	90

V zadnji četrtini leta je bilo na novo napovedanih 5 rednih nadzorov na področju srednješolskega izobraževanja (vzporedno izobraževanje v programih umetniške gimnazije), katerih realizacija pa je bila zaradi objektivnih okoliščin (daljša bolniška odsotnost dveh zaposlenih) prestavljena v leto 2020 in zato v poročilo za l. 2019 vsebinsko ni vključena.

2.1.1.2 Področja nadzora

Postopki rednih inšpekcijskih nadzorov so bili v letu 2019 usmerjeni v nadzor spoštovanja določb Zakona o šolski prehrani, ki opredeljujejo različna področja nadzora glede na posamezne določbe Zakona o šolski inšpekciji, in sicer:

- izpolnjevanje pogojev za izvajanje VI dejavnosti (statusni in materialni) in skladnost z ustanovitvenimi akti:
 - vpis v razvid izvajalcev javnoveljavnih programov po 33. in 34. členu ZOFVI v povezavi s podzakonskimi akti,
 - skladnost vsebine Pravil šolske prehrane glede na določila 6. člena ZŠolPre-1,
- organizacija VI dela:
 - organizacija malice glede na določbo 3. odstavka 4. člena ZŠolPre-1,
 - opredelitev VID povezanih s prehrano in dejavnosti, s katerimi vzpodbuja zdravo prehranjevanje in kulturo prehranjevanja v LDN-ju šole glede na določbe povezane s prehrano in dejavnostmi, s katerimi vzpodbuja zdravo prehranjevanje in kulturo prehranjevanja kot predpisuje 7. odstavek 4. člena ZŠolPre-1,
 - sklepanje pogodb z zunanjim izvajalcem ob predhodno pridobljenem soglasju v primerih, ko zavod sam ne zagotavlja nabave, priprave in razdeljevanje obrokov glede na določbo 2. odstavka 5. člena ZŠolPre-1,
 - pridobitev soglasja sveta zavoda pred morebitno potrebnim postopkom izbire zunanjega izvajalca glede na določbo 5. člena ZŠolPre-1,
 - izvajanje notranjega spremljanja zadovoljstva s šolsko prehrano in z dejavnostmi, s katerimi šola vzpodbuja zdravo prehranjevanje in kulturo prehranjevanja glede na določbo 19. člena ZŠolPre-1,
 - oblikovanje organov oz. ustreznost sestave skupine za prehrano glede na določbo 5. odstavka 5. člena v povezavi z 2. odstavkom 6. člena ZŠolPre-1 in določbo internega akta,
 - postopek sprejema internih aktov zavoda (pravila šolske prehrane) glede na določbo 3. odstavka 6. člena ZŠolPre-1,
 - izvajanje strokovnega spremljanja glede na določbo 20. člena ZŠolPre-1,
 - skladnost seznanjanja učencev in staršev z določilom 11. člena ZŠolPre-1,
 - ustreznost režima prehranjevanja (časovni razmiki med obroki in čas za uživanje posameznih obrokov (malica 15 min, kosilo 30 min) glede na določbo 6. odstavka

4. člena ZŠolPre-1 v povezavi s strokovnimi dokumenti (Smernice zdravega prehranjevanja v vzgojno-izobraževalnih zavodih (2010) s prilogami),
- uresničevanje oz. izpolnjevanje nalog ravnatelja:
 - priprava predloga pravil šolske prehrane glede na določbo 3. odstavka 6. člena ZŠolPre-1,
 - preverjanje izpolnjevanja dogovorjenih dolžnosti zunanega izvajalca in opozarjanje na nepravilnosti ter zahteve, da nepravilnosti odpravi glede na določbo 21. člena ZŠolPre-1,
 - zagotavljanje spoštovanja določila 8. in 9. odstavka 4. člena ZŠolPre-1 v zvezi z namestitvijo prodajnih avtomatov za hrano/pijačo.

2.1.1.3 Ugotovljene kršitve in ukrepi

Izvedenih je bilo 28 rednih nadzorov v osnovnih šolah in 8 rednih nadzorov v srednjih šolah. V okviru rednih nadzorov v dveh postopkih (ena OŠ in ena SŠ) ni bilo ugotovljenih kršitev, ki so bile predmet nadzora, niti niso bile ob tem ugotovljene kakšne druge nove kršitve.

OSNOVNE ŠOLE

V 27 osnovnih šolah, v katerih so bile ugotovljene nepravilnosti, je bilo skupaj ugotovljenih 62 kršitev, ki so bile predmet nadzora, poleg njih pa še 13 novih.

Na podlagi navedenega:

- je bilo izrečenih 55 opozoril po 33. členu ZIN,
- je bilo podanih 12 predlogov po 9. točki 1. odstavka 14.b člena ZŠoll,
- je bilo izrečenih 5 opozoril po ZP-1,
- so bile izdane 3 odločbe o prekršku (opomini).

Podrobnejše ugotovitve glede kršitev in posamezni ukrepi so razvidni iz naslednjih preglednic.

Preglednica 4: Ugotovljene kršitve, ki so bile predmet nadzora, in ukrepi

Področje nadzora	Vsebina	Št.	Ukrep
izpolnjevanje pogojev za izvajanje VI dejavnosti (statusni in materialni) in skladnost z ustanovitvenimi akti	skladnost vsebine pravil šolske prehrane glede na določilo 6. člena ZŠolPre-1	10	9-krat opozorilo po 33. členu ZIN 1-krat predlog po 9. točki 1. odstavka 14.b člena ZŠoll
organizacija VI dela	opredelitev VID povezanih s prehrano in dejavnosti, s katerimi vzpodbuja zdravo prehranjevanje in kulturo prehranjevanja v LDN-ju šole glede na določbo povezanih s prehrano in dejavnosti, s katerimi vzpodbuja zdravo prehranjevanje in kulturo prehranjevanja glede na določbo 7. odstavka 4. člena ZŠolPre-1	4	1-krat opozorilo po 33. členu ZIN 3-krat predlog po 9. točki 1. odstavka 14.b člena ZŠoll
	izvajanje notranjega spremljanja zadovoljstva s šolsko prehrano in z dejavnostmi, s katerimi vzpodbuja zdravo prehranjevanje in kulturo prehranjevanja glede na določbo 19. člena ZŠolPre-1	18	11-krat opozorilo po 33. členu ZIN (pomanjkljivosti pri izvajanju) 4-krat opozorilo po ZP-1 3-odločbe o prekršku

	oblikovanje organov oz. ustreznost sestave skupine za prehrano glede na določbo 5. odstavka 5. člena v povezavi z 2. odstavkom 6. člena ZŠolPre-1 in določbo internega akta	12	opozorila po 33. členu ZIN
	postopek sprejema internih aktov zavoda (pravila šolske prehrane) glede na določbo 3. odstavka 6. člena ZŠolPre-1	5	opozorila po 33. členu ZIN
	skladnost seznanjanja učencev in staršev z določilom 11. člena ZŠolPre-1	4	3-krat opozorilo po 33. členu ZIN 1-krat predlog po 9. točki 1. odstavka 14.b člena ZŠoll
	ustreznost režima prehranjevanja (časovni razmiki med obroki in čas za uživanje posameznih obrokov (malica 15 min, kosilo 30 min)) glede na določbo 6. odstavka 4. člena ZŠolPre-1 v povezavi s strokovnimi dokumenti	7	4-krat opozorilo po 33. členu ZIN 3-krat predlog po 9. točki 1. odstavka 14.b člena ZŠoll
uresničevanje oz. izpolnjevanje nalog ravnatelja	priprava predloga sprememb pravil šolske prehrane	1	opozorilo po 33. členu ZIN
	zagotavljanje nenameščanja prodajnih avtomatov za hrano/pijačo skladno z določili 8. in 9. odstavka 4. člena ZŠolPre-1	1	opozorilo po ZP-1

Preglednica 5: Druge kršitve na področju »izpolnjevanje pogojev za izvajanje VI dejavnosti (statusni in materialni) in skladnost z ustanovitvenimi akti« ter ukrepi

Vrsta kršitve	obrazložitev	število	Ukrep
druge kršitve	organizatorka šolske prehrane nima ustrezne izobrazbe	2	Opozorili po 33. členu ZIN

Preglednica 6: Druge kršitve na področju »organizacija dela« in ukrepi

Vrsta kršitve	Obrazložitev	Število	Ukrep
postopek sprejema internega akta ni skladen s predpisi	LDN ni bil sprejet v roku, ki ga določa 31. člen ZOsn	2	opozorilo po 33. členu ZIN
zavod ne oblikuje organov v skladu s predpisi (svet staršev, komisije...)	v svet staršev so izvoljeni tudi namestniki predstavnikov staršev oddelkov, kar ni skladno z določilom 66. člena ZOFVI	3	opozorila po 33. členu ZIN
druge pomanjkljivosti	neskladja v zvezi s Smernicami za prehranjevanje v vzgojno-izobraževalnih zavodih s prilogami (npr. kultura prehranjevanja in higiena rok, organizacija zajtrka kljub možnostim	4	predlogi po 9. točki 1. odstavka 14.b člena ZŠoll

	šole ob velikemu številu otrok v JV in vozačev,...)		
--	---	--	--

Preglednica 7: Druge kršitve na področju »uresničevanje pravic in obveznosti strokovnih delavcev«

Vrsta kršitve	Obrazložitev	Število	Ukrep
druge kršitve uresničevanja pravic in obveznosti strok. delav., ki so v pristojnosti Inšpektorata	strokovni delavci-razredniki, ne zagotavljajo ustreznega vodenja zapisnikov roditeljskih sestankov glede na vsebino, določeno po točki 7.12 priloge Pravilnika o dokumentaciji v osnovni šoli	2	Opozorili po 33. členu ZIN

SREDNJE ŠOLE

V 7 srednjih šolah, v katerih so bile ugotovljene nepravilnosti, je bilo skupaj ugotovljenih 22 kršitev določb, ki so bile predmet nadzora.

Na podlagi navedenega:

- je bilo izrečenih 17 opozoril po 33. členu ZIN,
- so bili podani 3 predlogi po 9. točki 1. odstavka 14.b člena ZŠoll,
- je bilo izrečeno 1 opozorilo po ZP-1.
- v ene primeru (postopek sprejema Pravil šolske prehrane) ukrep ni bil potreben, ker je odgovorna oseba nepravilnost odpravila v času od napovedi nadzora do izvedbe nadzora.

Podrobnejše ugotovitve glede kršitev in posamezni ukrepi so razvidni v naslednji preglednici.

Preglednica 8: Ugotovljene kršitve, ki so bile predmet nadzora, in ukrepi

Področje nadzora	Vsebina	Št.	Ukrep
izpolnjevanje pogojev za izvajanje VI dejavnosti (statusni in materialni) in skladnost z ustanovitvenimi akti	skladnost vsebine Pravil šolske prehrane glede na določila 6. člena ZŠolPre-1	3	Opozorila po 33. členu ZIN
organizacija VI dela	opredelitev VID povezanih s prehrano in dejavnostmi, s katerimi vzpodbuja zdravo prehranjevanje in kulturo prehranjevanja v LDN-ju šole glede na določbo povezanih s prehrano in dejavnosti, s katerimi vzpodbuja zdravo prehranjevanje in kulturo prehranjevanja glede na določbo 7. odstavka 4. člena ZŠolPre-1	3	2-krat opozorilo po 33. členu ZIN 1-krat predlog po 9. točki 1. odstavka 14.b člena ZŠoll (opredelitve so, a so nepopolne oz. netransparentne)
	pridobitev soglasja sveta zavoda pred morebitno potrebnim postopkom izbire zunanjega izvajalca glede na določbo odstavka 5. člena ZŠolPre-1	2	opozorili po 33. členu ZIN
	izvajanje notranjega spremljanja zadovoljstva s šolsko prehrano in z dejavnostmi, s katerimi vzpodbuja zdravo prehranjevanje in kulturo	7	6-krat opozorilo po 33. členu ZIN (pomanjkljivosti pri izvajanju)

	prehranjevanja glede na določbo 19. člena ZŠolPre-1		1-krat opozorilo po ZP-1
	oblikovanje organov oz. ustreznost sestave skupine za prehrano glede na določbo 5. odstavka 5. člena v povezavi z 2. odstavkom 6. člena ZŠolPre-1 in določbo internega akta	3	opozorila po 33. členu ZIN
	postopek sprejema internih aktov zavoda (pravila šolske prehrane) glede na določbo 3. odstavka 6. člena ZŠolPre-1	1	opozorilo po 33. členu ZIN
	skladnost seznanjanja učencev in staršev z določilom 11. člena ZŠolPre-1	2	predloga po 9. točki 1. odstavka 14.b člena ZŠoll

V letu 2019 je bil tako poudarek na precej drugih vsebinah posameznih področij nadzora kot v preteklem letu oz. so bila pregledovana posamezna področja v drugačnem obsegu znotraj ene vsebine (šolska prehrana), zato podrobnejša vsebinska primerjava vseh ugotovljenih kršitev med letoma 2019 in 2018 ni smotrna.

Zaradi navedene vsebinsko ožje usmeritve rednih nadzorov je bilo v letu 2019, po pričakovanjih, ugotovljenih skupno manj kršitev, in sicer za 62 % glede na leto 2018.

Povzetek ugotovitev

Iz preglednic 4, 5, 6, 7 in 8 izhaja, da je bila na področju šolske prehrane tako v osnovnih kot v srednjih šolah večina ugotovljenih kršitev na področju organizacije, medtem ko so bile kršitve na ostalih področjih v manjšem deležu, v srednjih šolah pa jih na enem izmed preverjenih področij (uresničevanje oz. izpolnjevanje nalog ravnatelja v povezavi s šolsko prehrano) sploh ni bilo.

Preglednica 9: Delež ugotovljenih kršitev po področjih v letu 2019 v posameznih vrstah zavodov glede na vse ugotovljene kršitve znotraj posamezne vrste zavoda

Področje kršitve	OŠ	SŠ
izpolnjevanje pogojev za izvajanje VI dejavnosti (statusni in materialni) in skladnost z ustanovitvenimi akti	0,17	0,14
organizacija VI dela	0,79	0,86
uresničevanje oz. izpolnjevanje nalog ravnatelja	0,01	0,00
uresničevanje pravic in obveznosti strokovnih delavcev*	0,03	0,00

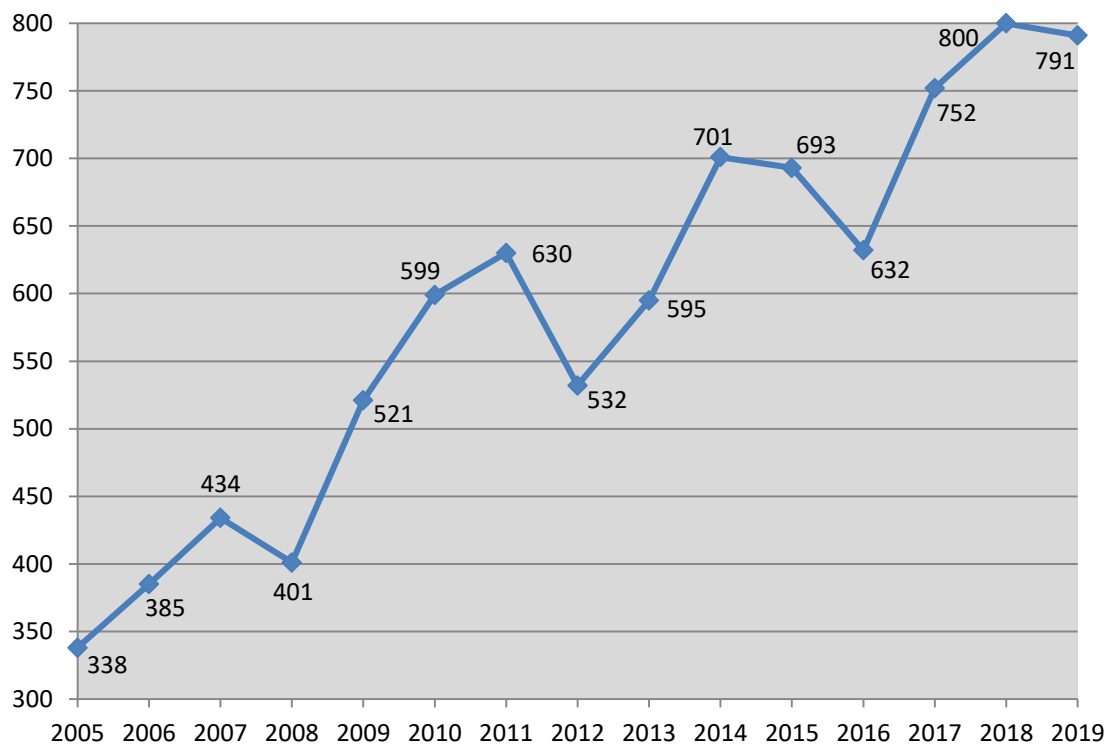
*področje ugotovljenih kršitev, ki primerno niso bile predmet nadzora, in na katerem so bile ugotovljene kršitve v povezavi z načrtovanimi področji nadzora

2.1.2 Izredni nadzori

2.1.2.1 Realizacija

Število prijav/pritožb/pobud zaradi domnevnih kršitev šolske zakonodaje se je v letu 2019 zmanjšalo glede na leto 2018. Inšpektorat je za področje šolstva v letu 2019 prejel 791 pobud, kar je le 9 manj in je tako še vedno več kot vsa leta pred letom 2018.

Število prejetih pobud v letu 2019 je bilo za 13 % večje od ocene pričakovanih za leto 2019 (700).

Graf 1: Število prejetih pobud po letih za obdobje zadnjih 15 let

Vse od leta 2005 je moč zaznati trend naraščanja števila pobud, ki pa se je praviloma vsake štiri leta zaznavno zmanjšalo. Število pobud se je obdobju zadnjih 15-ih let v letih povečevanja povečevalo na letni ravni od 5,2 % (l. 2011) do 30 % (l. 2009). V letih, ko je prišlo do zmanjšanja števila pobud glede na prihodnje leto, pa so bila zmanjšanja od 1 % (l. 2015 in l. 2019) do 16 % (l. 2012).

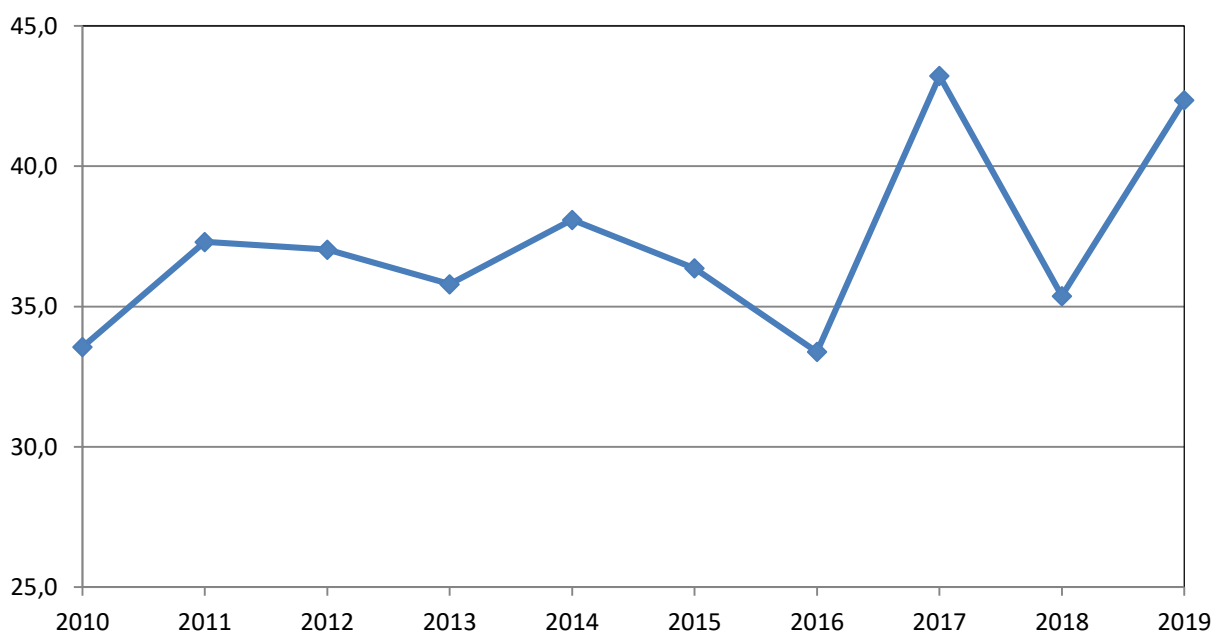
Glede na navedeno je za obravnavo vsebinsko obširnih pobud potrebno veliko časa, veliko pa jih je vsaj v delu bilo posredovanih v pristojno obravnavo tudi drugim organom. Na čas reševanja zadev vplivajo: področje nadzora, interdisciplinarnost zadeve, dokazovanje z izvedenci, obseg dokumentacije, število ugotovljenih kršitev oz. čas izvrševanja odrejenih ukrepov, delovno-organizacijske specifikke (izobraževanja, dopusti, daljše bolniške odsotnosti inšpektorjev, eksterne aktivnosti) in drugo.

2.1.2.2 Pobudniki

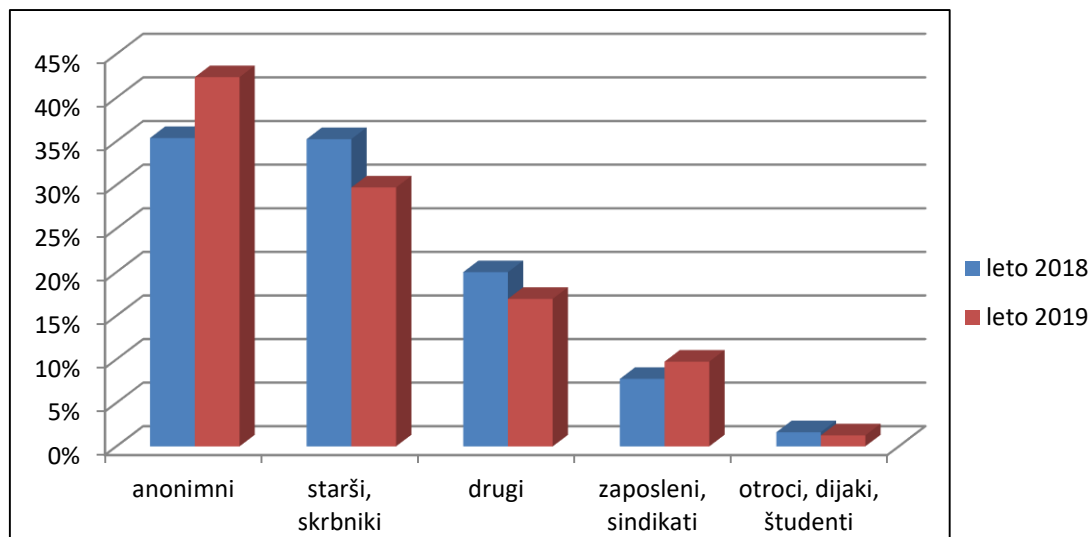
Pobude za izredni nadzor so pretežno podajali pobudniki, ki jih predvideva 11. člen ZSoll.

Preglednica 10: Porazdelitev pobud glede na vrsto pobudnikov

Vrsta pobudnika	Leto 2019	Leto 2018
anonimni	335	283
starši, skrbniki	235	282
drugi	134	160
zaposleni, sindikati	77	62
otroci, dijaki, študenti	10	13
Skupaj	791	800

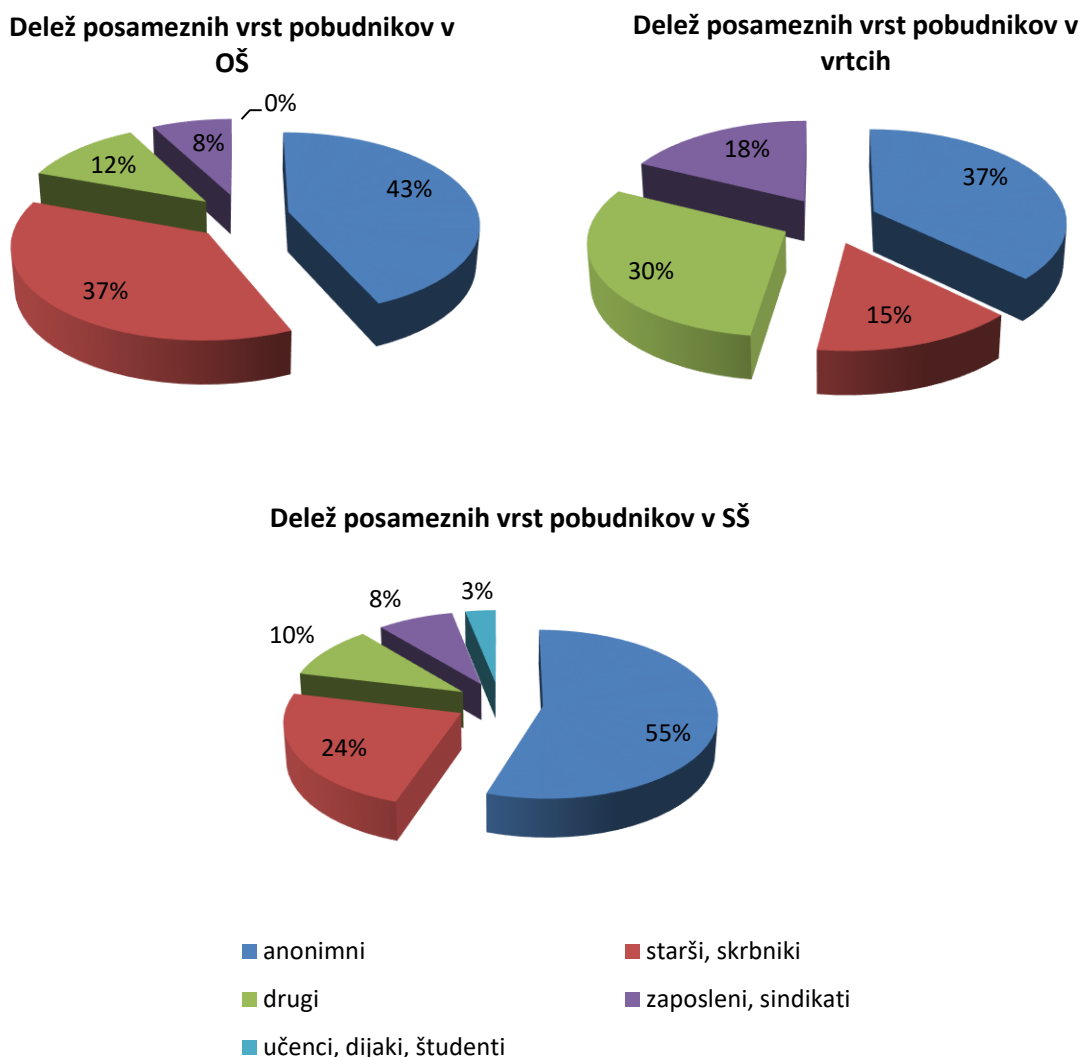
Graf 2: Primerjava deleža anonimnih pobud za obdobje zadnjih 10 let

Graf 3: Primerjava deležev posameznih vrst pobudnikov

Iz predhodnih dveh grafov izhaja, da je delež anonimnih pobudnikov v vseh zavodih v letu 2019 glede na predhodno leto 2018 večji za 7 odstotnih točk in je drugič v zadnjih desetih letih višji od 40 % (prvič v letu 2017). Delež anonimnih pobud je tako v obdobju zadnjih desetih let (od 2010 do 2019) dobrih 37 %, kar je eno odstotno točko več kot leta 2018. Manjši delež anonimnih pobud od trenutnega 10-letnega povprečja je bil v letih 2010, 2012, 2013, 2015, 2016 in 2018.

V letu 2019 se je povečal delež pobudnikov iz vrst zaposlenih oz. sindikatov (iz 8 % na 10 %), delež vseh ostalih vrst pobudnikov pa se je zmanjšal: starši oz. skrbniki (iz 35 % na 30 %), drugi (iz 20 % na 17 %) in otroci, dijaki, študenti (iz 2 % na 1 %).

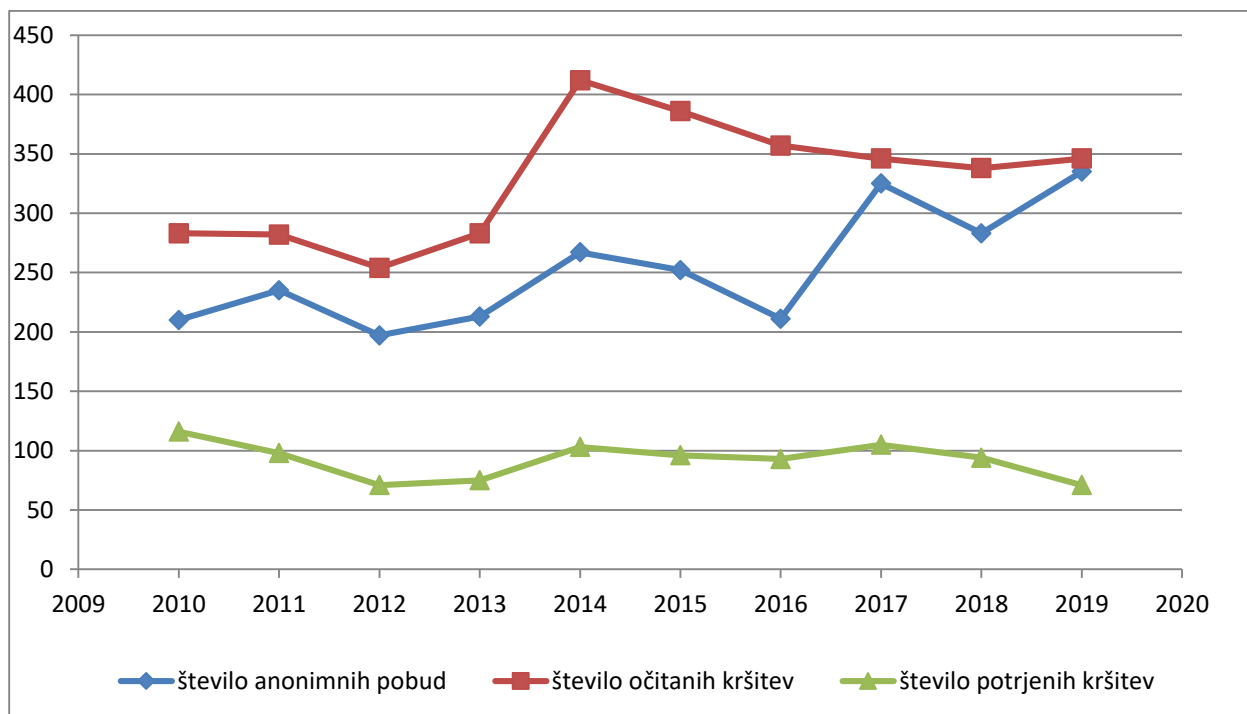

Slika 1: Grafični prikazi posameznih vrst pobudnikov glede na vrsto zavezanca za nadzor

Za vse tri vrste zavezancev za nadzor, za katere je Inšpektorat na področju šolstva prejel več kot 85 % prijav, je bilo največ pobud anonimnih. Delež anonimnih pobud se je v primerjavi z letom 2018 precej povečal za srednje šole (iz 41 % na kar 55 %), malo za osnovne šole (iz 37 % na 43 %), za vrtce pa se je minimalno zmanjšal (iz 38 % na 37 %).

Povečevanje deleža anonimnih pobud za osnovnošolsko in srednješolsko izobraževanje je domnevno posledica negotovosti pred razkritjem identitete in pričakovanih posledic na delo strokovnih delavcev z otroci pobudnikov.

V letu 2019 so anonimni pobudniki v 335 pobudah očitali 346 kršitev, ki so sodile v neposredno ali posredno pristojnost šolske inšpekcije, in 129 kršitev, ki niso v pristojnosti šolske inšpekcije. V anonimnih pobudah jih je od navedenih očitanih kršitev bilo potrjenih 21 %, poleg tega pa odkritih še 29 novih.

Graf 4: Analiza anonimnih pobud v obdobju od leta 2010 do leta 2019 (število pobud, število v njih očitanih kršitev iz pristojnosti IRSŠŠ in število potrjenih očitanih kršitev)

Primerjava podatkov za obdobje zadnjih 10 let kaže, da se je delež potrjenih kršitev v anonimnih pobudah v letu 2019 glede na leto 2018 zmanjšal za sedem odstotnih točk. Ob tem ne gre spregledati dejstva, da je delež potrjenih očitanih kršitev v anonimnih pobudah znašal v letu 2010 več kot štiri desetine (41 %), leto poprej je bil celo več kot polovico (l. 2009; 53 %), v letu 2019 pa je bil ta delež daleč najnižji v zadnjih 10-ih letih (21 %).

2.1.2.3 Zavezanci

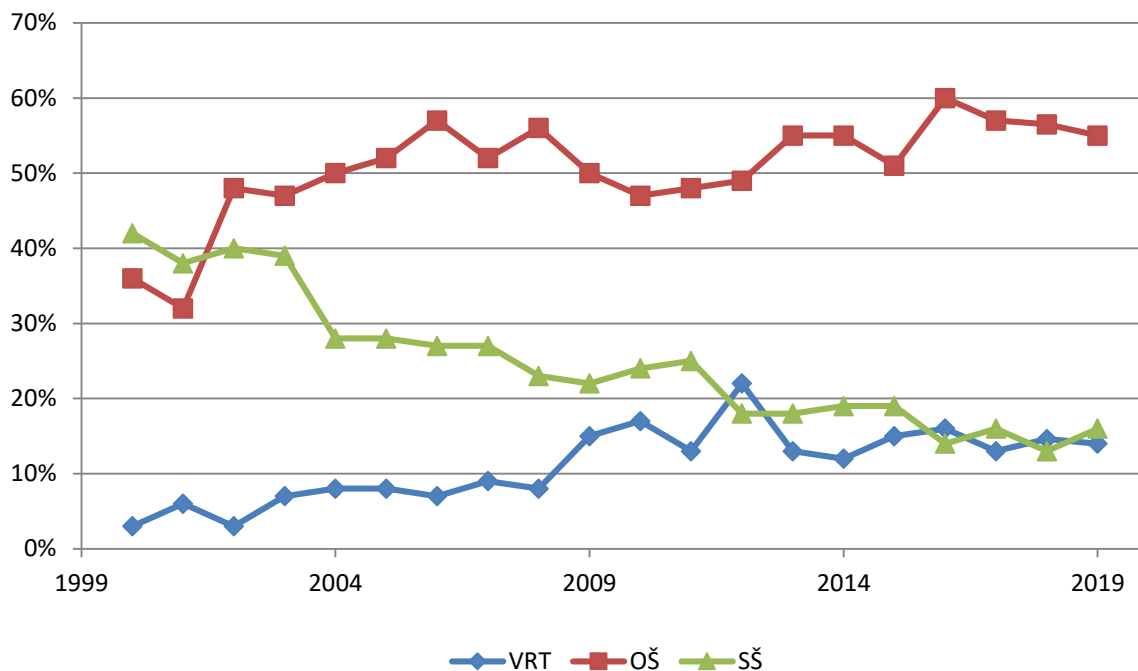
V izredne inšpekcijske nadzore so bili vključeni zavezanci za nadzor, ki jih delimo po vrsti izvajanja VI programa oz. dejavnosti, ki jo opravljajo.

Preglednica 11: Število pobud glede na vrsto zavezancev s primerjavo deleža posameznih vrst zavezancev med letoma 2019 in 2018

Zavezanec	Število	Delež [%] (leto 2019)	Delež [%] (leto 2018)
osnovna šola	438	55,4	56,5
srednja šola	127	16,1	13,0
vrtec*	113	14,3	14,6
predšolska vzgoja*	33	4,2	5,5
glasbena šola	17	2,1	1,3
ostalo	14	1,8	2,3
vzgojni zavod	13	1,7	1,6
višja strokovna šola	9	1,1	0,5
zavod za otroke s posebnimi potrebami	9	1,1	1,8
dijaški dom	7	0,9	1,3
osnovna šola za otroke s posebnimi potrebami	7	0,9	0,9
izobraževanje odraslih	4	0,5	0,9
Skupaj	791	100	100

*Vrtec vključuje predšolsko vzgojo, ki jo izvajajo javni in zasebni vrtci kot matični javni vrtci, kot enota OŠ ali kot matični zasebni vrtci, predšolska vzgoja pa druge oblike (področje varuhov predšolskih otrok).

Izmed 791 prejetih pobud se jih je 678 oz. 86 % nanašalo na domnevne nepravilnosti v vrtcih, osnovnih ali srednjih šolah, kar je na ravni povprečnega deleža zadnjih 10 let, ki znaša 87 %. Navedeni skupni delež se iz leta v leto bistveno ne spreminja in je zadnjih 10 let med 84 % in 90 %, medtem ko je trend gibanja deleža pobud za osnovne šole in vrtce v obdobju 20 let rahlo naraščajoč, trend gibanja deleža pobud za srednje šole pa padajoč.

Graf 5: Dvajsetletno gibanje odstotka pobud za inšpekcijske nadzore v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah glede na vse prejete pobude

Vseh 791 prejetih pobud se je nanašalo na domnevne nepravilnosti pri 449 različnih zavezancih za nadzor, pri čemer je med vsemi vrstami zavezancev skupaj 152 takšnih, zoper katere je bilo prejetih več pobud. Med vrstami zavezancev, zoper katere je bilo prejetih več pobud, je bilo 97 osnovnih šol, 32 srednjih šol in 12 vrtcev, ostali pa so bili iz drugih skupin vrst zavezancev.

Delež različnih zavezancev, glede na število vseh pobud, je bil v letu 2019 57 %, medtem ko je bil v letu 2018 ta delež 54 %.

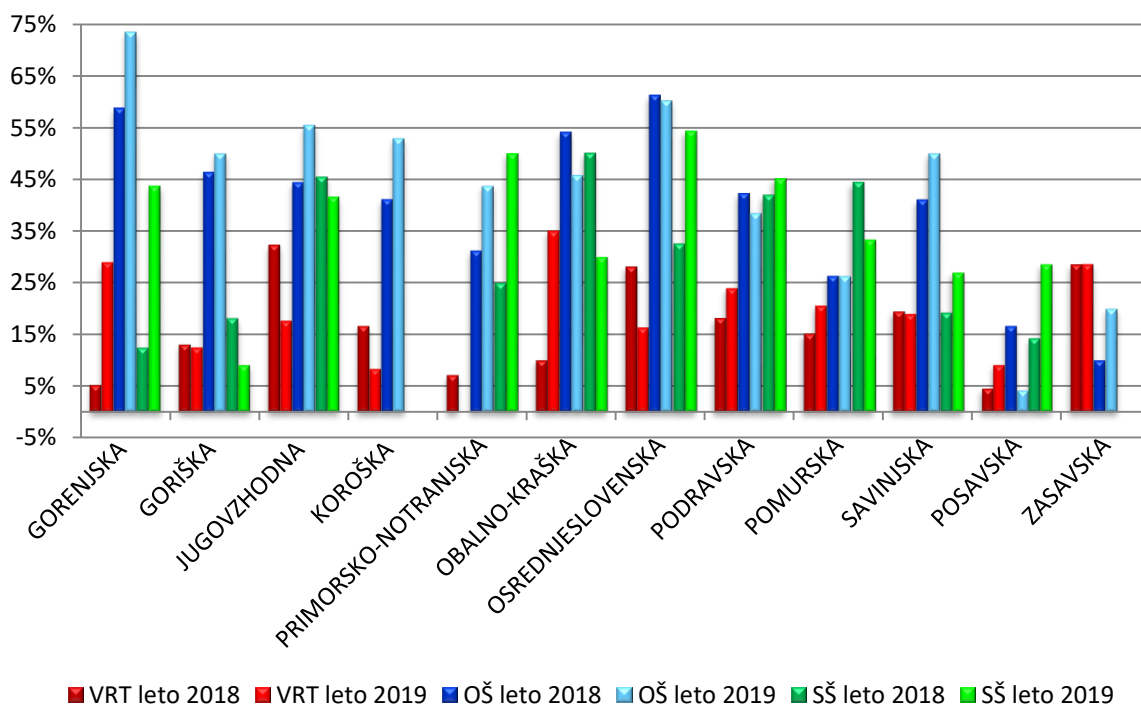
Na podlagi podatkov iz javno dostopnih evidenc vzgojno-izobraževalnih zavodov na spletnih straneh MIZŠ so se pobude v letu 2019 tako nanašale na 79 oz. 19 % vseh vrtcev, 213 oz. 47 % osnovnih šol in 69 oz. 38 % srednjih šol v državi, medtem ko so se pobude v letu 2017 nanašale na 19 % vrtcev, 44 % osnovnih in 29 % srednjih šol v državi. Ob tem je potrebno poudariti, da se število istovrstnih zavodov iz leta v leto malo spreminja, in sicer predvsem pri vrtcih zaradi ustanavljanja novih vrtcev oz. zaprtja obstoječih vrtcev ter občasno pri srednjih in osnovnih šolah zaradi reorganizacije posameznih zavodov (združevanje ali ločitev).

Preglednica 12: Število vrtcev, osnovnih in srednjih šol zoper katere so bile podane pobude za izredni inšpekcijski nadzor po statističnih regijah

Statistična regija	VRT	OŠ	SŠ
GORENJSKA	11	25	7
GORIŠKA	3	14	1
JUGOVZHODNA	6	20	5
KOROŠKA	1	9	0
PRIMORSKO-NOTRANJSKA	0	7	2
OBALNO-KRAŠKA	7	11	3
OSREDNJSLOVENSKA	17	56	25
PODRAVSKA	16	30	14
POMURSKA	7	10	3
SAVINJSKA	7	28	7
POSAVSKA	2	1	2
ZASAVSKA	2	2	0
Skupaj	79	213	69

V grafu 6 je prikazano, kolikšni so deleži vključenosti posameznih vrst zavodov v izredne inšpekcijske nadzore v posameznih regijah, glede na število posameznih vrst zavodov v posamezni statistični regiji v letu 2019 v primerjavi z letom 2018.

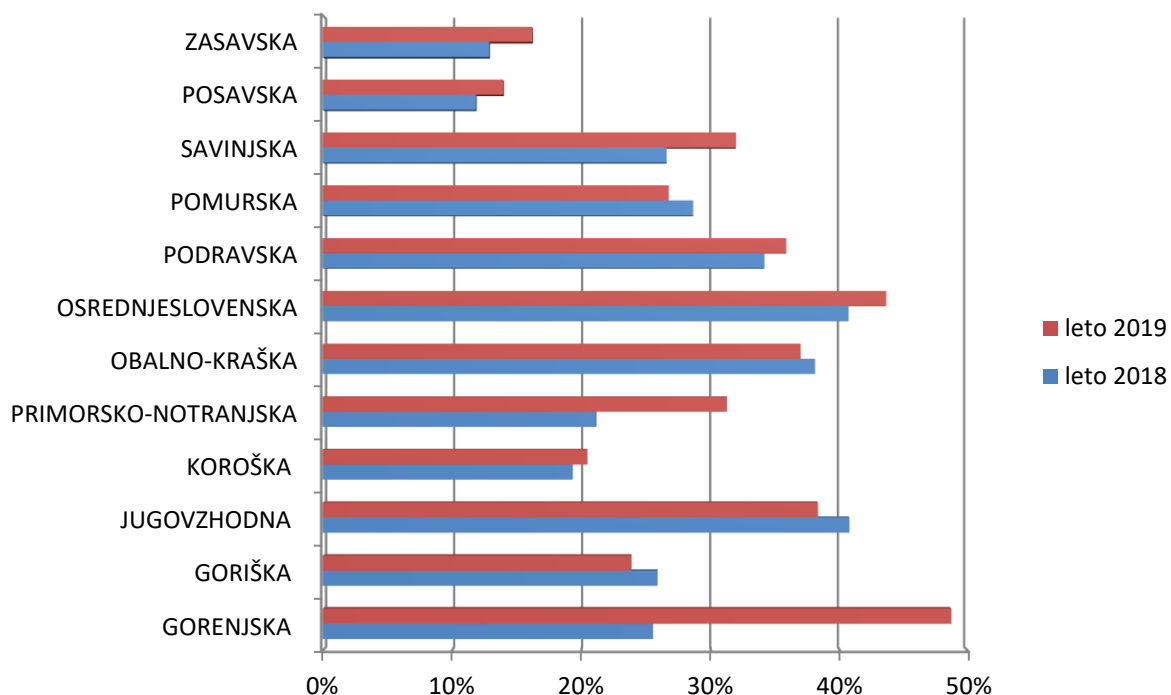
Iz navedenega je razvidno, da je bilo v letu 2019 v polovici statističnih regij v obravnavi 50 % ali več osnovnih šol v posamezni regiji, in sicer: skoraj tri četrtine vseh osnovni šol v gorenjski regiji ter več kot polovica osnovnih šol v petih regijah (na Goriškem, Koroškem, v jugovzhodni in savinjski regiji ter v osrednji Sloveniji). V obravnavi je bila polovica ali več srednjih šol v osrednji Sloveniji in v primorsko-notranjski regiji, več kot 40 % srednjih šol pa tudi v Podravju, na Gorenjskem in v jugovzhodni regiji. Delež obravnavanih vrtcev pa je presegel 30 % vrtcev znotraj regije le v obalno-kraški regiji.

Graf 6: Deleži posameznih vrst zavezancev v izrednih inšpekcijskih postopkih glede na celotno število posameznih vrst zavezancev v posamezni statistični regiji v letu 2019 v primerjavi z letom 2018

V Grafu 7 je prikazana primerjava povprečnih deležev vseh vrst zavezancev (vrtci, osnovne in srednje šole skupaj), ki so bili vključeni v obravnavo glede na število tovrstnih zavodov v posamezni regiji v letu 2019 in letu 2018. Iz navedenega grafa je razvidno, da je bilo v letu 2019 v povprečju obravnavanih zavodov, glede na število zavodov v posamezni regiji več kot 40 %, na Gorenjskem (49 %) in v osrednji Sloveniji (44 %), manj kot 20 % v Zasavju in Posavju, v vseh preostalih delih Slovenije pa med 20 % in 30 %.

Primerjava navedenih podatkov med letoma 2019 in 2018 pokaže, da se je povprečni delež obravnavanih navedenih vrst zavodov glede na število tovrstnih zavodov v posamezni regiji v štirih regijah zmanjšal, v osmih pa povečal. Za največ se je navedeni delež povečal na Gorenjskem (za kar 91 %), medtem ko se je najbolj zmanjšal na Goriškem in še tam le za 8 %.

Graf 7: Primerjava povprečnih deležev treh vrst zavezancev (vrtci, osnovne in srednje šole skupaj), vključenih v izredne inšpekcijske postopke glede na število tovrstnih zavodov v posamezni regiji v letu 2019 in letu 2018

2.1.2.4 Očitane kršitve

V zadevah je bilo obravnavanih skupaj 1263 domnevnih kršitev, kar je 12 % manj kot leta 2018, ko je bilo obravnavanih domnevnih kršitev 1434. Od tega je bilo 895 očitanih kršitev, ki so se nanašale na področja v nadzorstveni pristojnosti šolske inšpekcije, 216 očitanih kršitev ni sodilo v stvarno pristojnost šolske inšpekcije, 152 kršitev pa so inšpektorji zaznali tekom postopkov. Delež novih kršitev, glede na vse obravnavane, je 12 %, kar je za triodstotne točke manj kot leta 2018 (15 %).

Največ očitanih kršitev na področjih, ki so v pristojnosti šolske inšpekcije, je na področju uresničevanja pravic in dolžnosti udeležencev izobraževanja (17 %).

Preglednica 13: Očitane kršitve po področjih, ki so v nadzorstveni pristojnosti šolske inšpekcije

Področja kršitev	Število	Delež (%)
uresničevanje pravic in dolžnosti udeležencev izobraževanja	149	16,6
organizacija dela	129	14,4
preverjanje in ocenjevanje znanja	119	13,3
izpolnjevanje pogojev za opravljanje VI dejavnosti	104	11,6
nasilje*	91	10,2
drugo	77	8,6
izvajanje ravnateljevih nalog	52	5,8
postopek imenovanja in razrešitve ravnatelja	45	5,0
uresničevanje pravic in obveznosti strokovnih delavcev	44	4,9
izpolnjevanje standardov in normativov za izvajanje programov	30	3,4
izvajanje vpisa in izpisa otrok in udeležencev izobraževanja	20	2,2
sodelovanje staršev in zavoda in njihova obveščenost	15	1,7
vodenje pedagoške dokumentacije in izdajanje javnih listin	12	1,3
določanje prispevkov in njihova namenska poraba	8	0,9
Skupaj	895	100

*Področje, katerega evidentiranje je ločeno od ostalih od leta 2014.

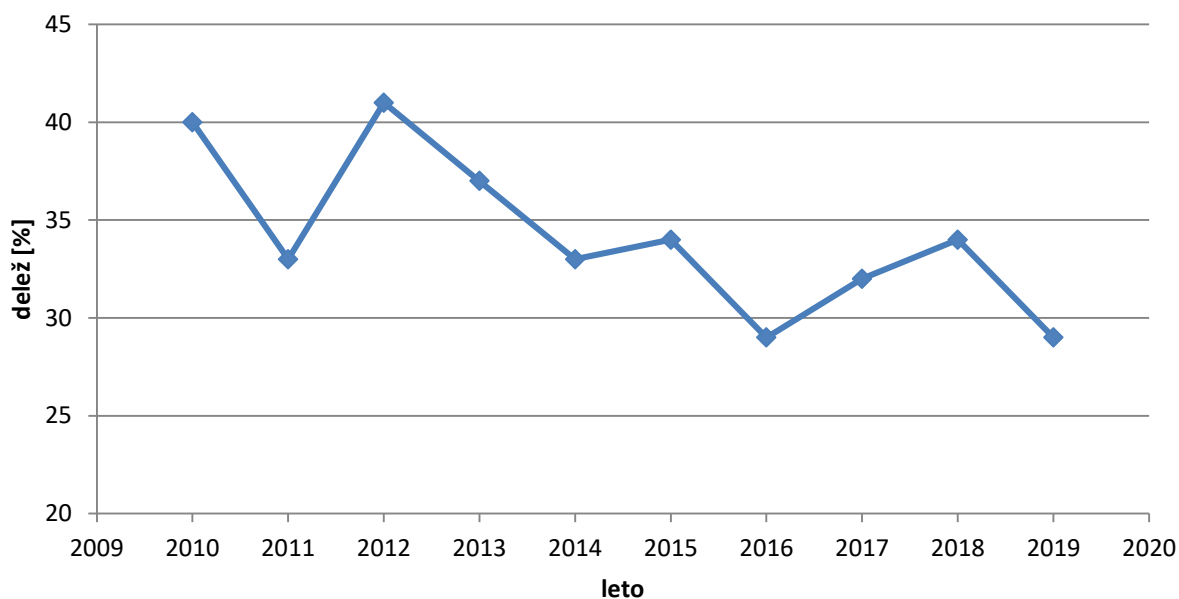
V nekaterih postopkih nadzora se je tekom ugotovitvenega postopka izkazalo, da gre za domnevne kršitve na področju vzgoje in izobraževanja, za odpravo katerih je potrebno ukrepanje drugih pristojnih organov, ali pa za nove kršitve zakonodajnih področij, ki so v nadzorstveni pristojnosti drugih organov. Tako so bile zadeve v delu ali v celoti 366-krat odstopljene v reševanje drugim pristojnim organom.

Preglednica 14: Odstopi pristojnim organom

Pristojni organ	Število	Delež (%)
Inšpektorat RS za delo	92	25,1
Organi šole	61	16,7
Drugi	50	13,7
Policija	34	9,3
Finančna uprava RS	22	6,0
Komisija za preprečevanje korupcije	21	5,7
Informacijski pooblaščenec	21	5,7
Zdravstveni inšpektorat RS	16	4,4
MIZŠ	16	4,4
Inšpektorat za javni sektor	14	3,8
Ustanovitelj	11	3,0
Tržni inšpektorat RS	4	1,1
Urad za nadzor proračuna	4	1,1
Skupaj	366	100,0

2.1.2.5 Ugotovljene kršitve

V izrednih inšpekcijskih postopkih je bilo ugotovljenih oz. potrjenih skupaj **406** kršitev (v letu 2018 je bilo ugotovljenih oz. potrjenih 556), in sicer: 262 ali 29 % od 895 očitanih, ki so bile v pristojnosti šolske inšpekcije, in 144 novih kršitev iz nadzorstvene pristojnosti šolske inšpekcije. Nove kršitve predpisov iz nadzorstvene pristojnosti šolske inšpekcije, ki so bile ugotovljene v postopkih ugotavljanja dejanskega stanja, predstavljajo 35 % vseh potrjenih kršitev, kar je pet odstotnih točk manj kot v letu 2018 (40 %).

Graf 8: Delež potrjenih navedb iz pobud v obdobju zadnjih 10 let (od l. 2010 do l. 2019)

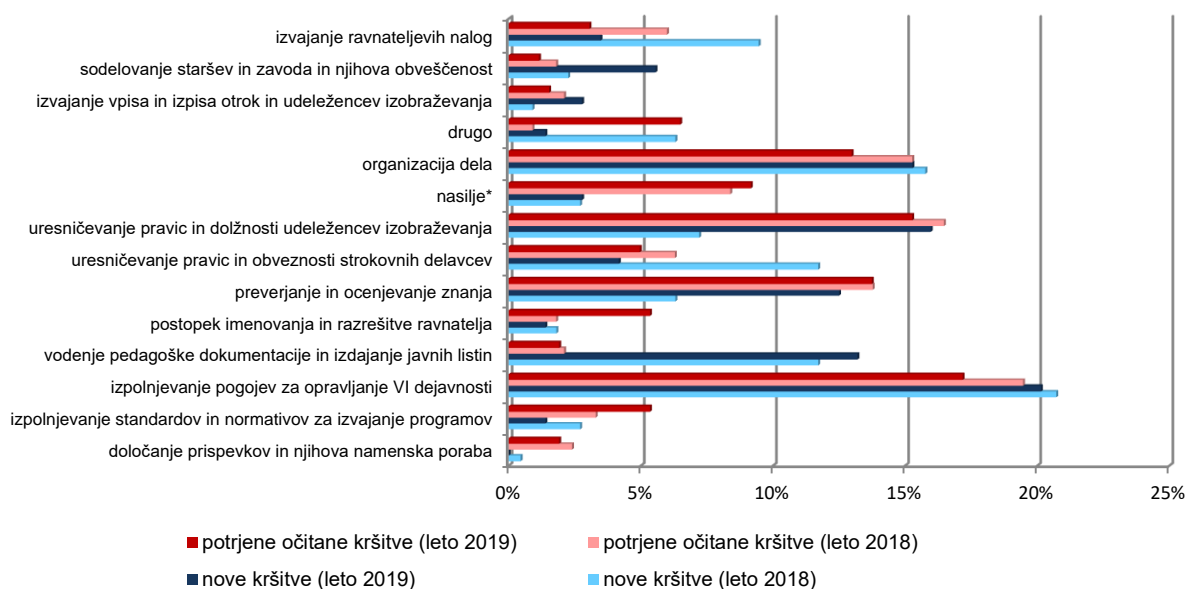
Razmerje med očitanimi in potrjenimi kršitvami za leto 2019 pokaže, da se je utemeljenost očitanih kršitev v pobudah v letu 2019 zmanjšala in je poleg leta 2016 najnižja v zadnjih 10-ih letih in pod 30 %.

Preglednica 15: Ugotovljene, potrjene očitane in nove kršitve po področjih, ki so v nadzorstveni pristojnosti šolske inšpekcije in je potrebno ukrepanje šolske inšpekcije

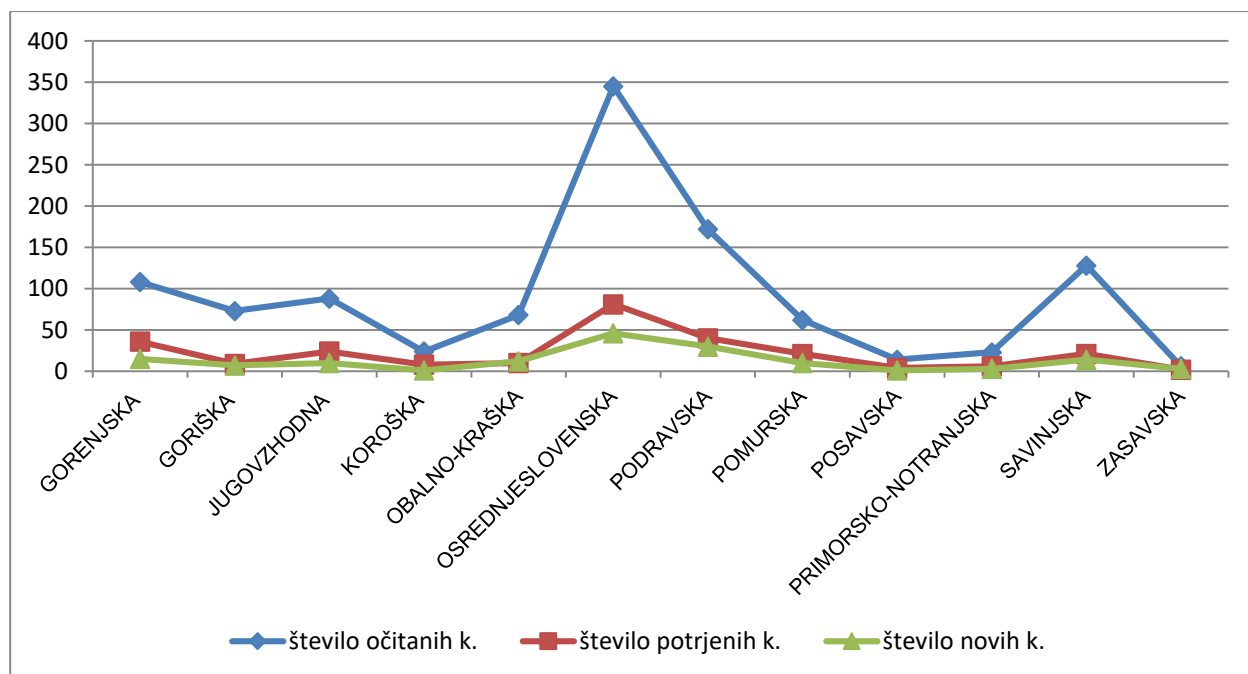
Področja kršitev	Število potrjenih očitanih kršitev	Delež ^A (%)	Število novih	Skupaj
določanje prispevkov in njihova namenska poraba	5	62,5		5
izpolnjevanje standardov in normativov za izvajanje programov	14	46,7	2	16
izpolnjevanje pogojev za opravljanje VI dejavnosti	45	43,3	29	74
vodenje pedagoške dokumentacije in izdajanje javnih listin	5	41,7	19	24
postopek imenovanja in razrešitve ravnatelja	14	31,1	2	16
preverjanje in ocenjevanje znanja	36	30,3	18	54
uresničevanje pravic in obveznosti strokovnih delavcev	13	29,5	6	19
uresničevanje pravic in dolžnosti udeležencev izobraževanja	40	26,8	23	63
nasilje*	24	26,4	4	28
organizacija dela	34	26,4	22	56
drugo	17	22,1	2	19
izvajanje vpisa in izpisa otrok in udeležencev izobraževanja	4	20,0	4	8
sodelovanje staršev in zavoda in njihova obveščenost	3	20,0	8	11
izvajanje ravnateljevih nalog	8	15,4	5	13
Skupaj	262		144	406

^AGlede na število tovrstnih očitanih kršitev.

Iz Preglednice 15 je razvidno, da so bile v letu 2019 najpogosteje potrjene očitane kršitve na področju določanja prispevkov in njihove namenske porabe, izpolnjevanja standardov in normativov za izvajanje programov, izpolnjevanja pogojev za opravljanje VI dejavnosti in vodenja pedagoške dokumentacije in izdajanja javnih listin. Najmanj pogosto pa so bile potrjene očitane kršitve na področju izvajanja ravnateljevih nalog, sodelovanja staršev in zavoda ter obveščanja staršev in na področju izvajanja vpisa in izpisa otrok in udeležencev izobraževanja.

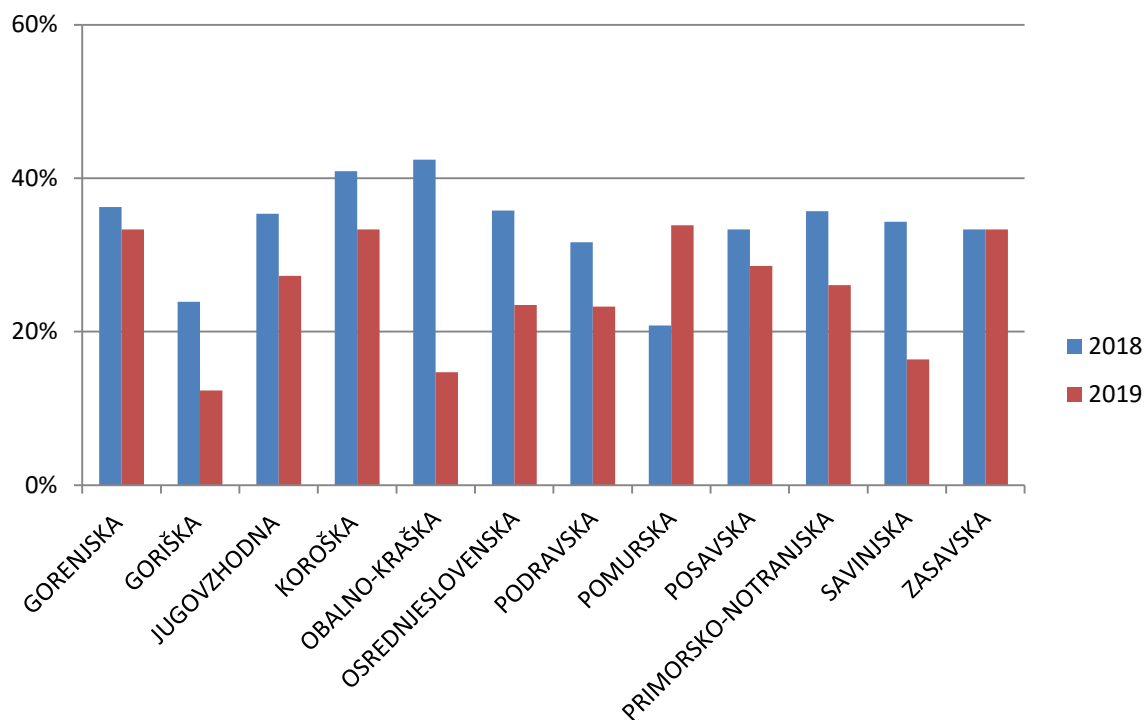
Graf 9: Primerjava deležev potrjenih očitanih kršitev in novih kršitev po področjih v letu 2018 in letu 2019

Graf 10: Število očitanih, potrjenih očitanih in na novo ugotovljenih kršitev po posameznih regijah v letu 2019

Iz primerjave potrjenih očitanih kršitev znotraj posamezne regije izhaja, da se v nobeni izmed regij ni potrdila več kot dobra tretjina očitanih kršitev. Največ očitanih kršitev je bilo potrjenih v Pomurju (34 %),

na Gorenjskem, na Koroškem in v Zasavju (povsod 33 %), več kot petina v Posavju (29 %), v jugovzhodni regiji (27 %), v primorsko-notranjski regiji (26 %), v osrednji Sloveniji (24 %) in v Podravju (23 %). Manj kot petina očitanih kršitev je bilo potrjenih v savinjski regiji (16.4 %), v obalno-kraški regiji (15.5) in na Goriškem (12 %).

Graf 11: Deleži potrjenih kršitev glede na očitane kršitve znotraj posamezne regije v letu 2019 in letu 2018

Primerjava deleža potrjenih kršitev glede na očitane kršitve znotraj posamezne regije v letu 2018 in letu 2019 pokaže, da se je utemeljenost pobud v osmih od dvanajstih regij zmanjšala (najbolj v obalno-kraški regiji), v Zasavju se ni spremenila, delež utemeljenih pobud pa se je povečal le v Pomurju.

Ker se je 88 % vseh očitanih domnevnih nepravilnosti nanašalo na vrtce, osnovne in srednje šole (784 očitanih kršitev od 895), je v preglednicah 16 in 17 predstavljena podrobnejša analiza očitanih in ugotovljenih kršitev v navedenih treh vrstah zavodov. Ugotovljene kršitve vključujejo potrjene očitane kršitve in nove kršitve.

Preglednica 16: Analiza kršitev po področjih v vrtcih in osnovnih šolah

Področja kršitev	VRT							OŠ						
	nove	delež (%)	očitane	delež (%)	potrjene	delež (%)	delež ^A (%)	nove	delež (%)	očitane	delež (%)	potrjene	delež (%)	delež ^A (%)
izpolnjevanje pogojev za opravljanje VI dejavnosti	4	17,4	28	23,3	12	30,0	42,9	20	23,3	38	7,2	18	12,2	47,4
izpolnjevanje standardov in normativov za izvajanje programov	1	4,3	16	13,3	8	20,0	50,0	0	0,0	8	1,5	3	2,0	37,5
organizacija VI dela	6	26,1	11	9,2	5	12,5	45,5	12	14,0	93	17,6	22	14,9	23,7
izvajanje vpisa in izpisa otrok in udeležencev izobraževanja	1	4,3	2	1,7	0	0,0	0,0	1	1,2	5	0,9	1	0,7	20,0
uresničevanje pravic in dolžnosti udeležencev izobraževanja	1	4,3	6	5,0	3	7,5	50,0	19	22,1	106	20,0	28	18,9	26,4
preverjanje in ocenjevanje znanja								10	11,6	80	15,1	23	15,5	28,8
nasilje		0,0	11	9,2	1	2,5	9,1	4	4,7	65	12,3	20	13,5	30,8
uresničevanje pravic in obveznosti strokovnih delavcev	1	4,3	8	6,7	2	5,0	25,0	3	3,5	26	4,9	10	6,8	38,5
sodelovanje staršev in zavoda in njihova obveščenost	1	4,3	0	0,0	0	0,0	/	7	8,1	14	2,6	3	2,0	21,4
določanje prispevkov in njihova namenska poraba	0	0,0	0	0,0	0	0,0	/	0	0,0	8	1,5	5	3,4	62,5
vođenje pedagoške dokumentacije in izdajanje javnih listin	2	8,7	2	1,7	0	0,0	0,0	8	9,3	3	0,6	2	1,4	66,7
postopek imenovanja in razrešitve ravnatelja	2	8,7	14	11,7	4	10,0	28,6	0	0,0	18	3,4	8	5,4	44,4
uresničevanje ravnateljevih nalog	2	8,7	12	10,0	2	5,0	16,7	2	2,3	33	6,2	5	3,4	15,2
drugo	2	8,7	10	8,3	3	7,5	30,0		0,0	32	6,0		0,0	0,0
Skupaj	23		120		40			86		529		148		

^A Delež potrjenih kršitev glede na število tovrstnih očitanih kršitev.

Preglednica 17: Analiza kršitev po področjih v srednjih šolah

Področja kršitev	SŠ						
	nove	delež (%)	očitane	delež (%)	potrjene	delež (%)	delež ^A (%)
izpolnjevanje pogojev za opravljanje VI dejavnosti	0	0,0	0	0,0	0	0,0	/
izpolnjevanje standardov in normativov za izvajanje programov	0	0,0	10	7,4	0	0,0	0,0
organizacija VI dela	0	0,0	15	11,1	6	17,1	40,0
izvajanje vpisa in izpisa otrok in udeležencev izobraževanja	0	0,0	0	0,0	0	0,0	/
uresničevanje pravic in dolžnosti udeležencev izobraževanja	1	5,3	4	3,0	1	2,9	25,0
preverjanje in ocenjevanje znanja	1	5,3	8	5,9	3	8,6	37,5
nasilje		0,0	6	4,4	1	2,9	16,7
uresničevanje pravic in obveznosti strokovnih delavcev	2	10,5	14	10,4	3	8,6	21,4
sodelovanje staršev in zavoda in njihova obveščenost	0	0,0	4	3,0	0	0,0	0,0
določanje prispevkov in njihova namenska poraba	7	36,8	38	28,1	12	34,3	31,6
vođenje pedagoške dokumentacije in izdajanje javnih listin	0	0,0	1	0,7	0	0,0	0,0
postopek imenovanja in razrešitve ravnatelja	2	10,5	24	17,8	7	20,0	29,2
uresničevanje ravnateljevih nalog	2	10,5	8	5,9	1	2,9	12,5
drugo	4	21,1	3	2,2	1	2,9	33,3
Skupaj	19	100,0	135	100,0	35	100,0	25,9

^A Delež potrjenih kršitev glede na število tovrstnih očitanih kršitev.

2.1.2.6 Izvedenci

V inšpekcijskih zadevah je bilo odrejeno dokazovanje z izvedenci 18-krat. Dokazovanje z izvedenci je bilo tako uporabljeno za kar v 56 % manj kot leta 2018, ko je bilo dokazovanje z izvedenci uporabljeno 41-krat.

Izvedenci so presojali:

- ustreznost načrtovanja in/ali izvajanja programa za predšolske otroke v vrtcih,
- ustreznost ocenjevanja znanja pri posameznih predmetih v osnovni in srednji šoli,
- ustreznost izbranih oz. izvedenih načinov ocenjevanja znanja ter njihovih meril oz. kriterijev ocenjevanja znanja v osnovni šoli,
- ustreznost priprave in izvedbe individualiziranih programov učencev s posebnimi potrebami v povezavi z ustreznostjo prilagoditev in v povezavi s preverjanjem in ocenjevanjem znanja učencev v osnovni šoli.

2.1.2.7 Ukrepi inšpektorjev

Pri 406 ugotovljenih kršitvah (potrjene očitane in nove) za 79 potrjenih očitanih kršitev inšpekcijski ukrepi niso bili odrejani, ker sta zavod oz. njegovo vodstvo ob seznanitvi s kršitvami le-te že ustrezno odpravila. Delež tako odpravljenih ugotovljenih nepravilnosti tekom postopka se iz leta v leto povečuje. Za odpravo preostalih kršitev so bili odrejani naslednji ukrepi.

Preglednica 18: Odrejani inšpekcijski ukrepi

Ukrepi	Število
opozorilo (33. člen ZIN)	182
predlog (9. točka 14.b člena ZSoll)	87
seznanitev pristojnih organov	19
odredba (32. člen ZIN)	13
uvedba postopka zaradi prekrška	8
prepoved opravljanja dejavnosti	8
seznanitev ustanovitelja z ukrepi za odpravo nepravilnosti	3
predlog ravnatelju za uvedbo disciplinskega postopka zoper delavca	2
opozorilo po 53. členu ZP-1	2
predlog izbrisa iz razvida oz. registra	1
razveljavitev ocene in odreditev ponovnega ocenjevanja	1
prepoved izvajanja VID na način, ki je v nasprotju s pravili in dognanji stroke	1
Skupaj	327

2.1.3 Ponovni nadzori

2.1.3.1 Realizacija

V letu 2019 je bilo izvedenih 14 ponovnih nadzorov, in sicer:

- 2 na področju vrtcev,
- 12 na področju drugih oblik predšolske vzgoje.

V ponovnih nadzorih je bilo izvedeno preverjanje izvrševanja izdanih naročil in odločb Inšpektorata ter izvrševanje odrejenih ukrepov na področjih:

- izpolnjevanja statusnih, materialnih in kadrovskih pogojev,
- izpolnjevanja standardov in normativov.

2.1.3.2 Ugotovljene kršitve in ukrepi

V ponovnih nadzorih pri vrtcih ni bilo ugotovljenih nepravilnosti. Pri drugih izvajalcih predšolske vzgoje pa so bile v treh postopkih ugotovljene nepravilnosti, in sicer:

- v dveh primerih na področju izpolnjevanja statusnih, materialnih in kadrovskih pogojev, zaradi česar je bilo v enem primeru izrečeno opozorilo, v drugem pa uveden prekrškovni postopek;
- v enem primeru na področju izpolnjevanja standardov in normativov, za kar je bil podan predlog pristojnemu organu za nadaljnje ukrepanje.

2.2 Prekrškovni postopki

2.2.1 Realizacija

V letu 2019 je bila ocena pričakovanega števila prekrškovnih postopkov (100) presežena, Inšpektorat je na novo prejel 177 predlogov za uvedbo prekrškov.

Prekrškovni postopki so bili uvedeni na podlagi:

- prejetih predlogov šol zaradi neobiskovanja pouka učencev iz neopravičljivih razlogov (112), neizvrševanja odločb o usmeritvi učencev (10) ter nevpisa v šolo (11),
- ugotovljenih kršitev v inšpekcijskih nadzorih, ki so v zakonih opredeljeni kot prekrški: (43).

Preglednica 19: Podani predlogi za prekrške

Predlagatelj	Število
Predlogi s strani OŠ	133
neobiskovanje pouka	112
neizvrševanje odločb o usmeritvi	10
nevpis v šolo	11
Na podlagi inšpekcijskega postopka	43
delo na črno	9
neizvrševanje odločb	5
neizvajanje spremljave zadovoljstva s šolsko prehrano	6
nevpis v razvid	5
postavitev prodajnih avtomatov	4
preseganje normativa pri varovanju otrok	7
ne vključitev v zavod-opustitev poročanja ravnatelja	1
kršitve obsega programov za odrasle	1
zavajajoča poslovna praksa	1
šola ni imela soglasja ministra k obsegu vpisa v izredno izobraževanje	1
vrtec ne poroča podatkov o stanju kapacitet	1
vrtec nima LDN	1
drugi organi	1
izvajanje praktičnega pouka za tujega državljana	1
Skupaj	177

2.2.2 Ugotovljeni prekrški

V 21 prekrškovnih postopkih se je prekrškovni organ na podlagi 51. člena ZP-1 odločil, da ne bo izdal odločbe o prekršku oziroma vložil obdolžilnega predloga, saj se je v ugotovitvenem postopku izkazalo, da

- gre za prekršek neznatnega pomena, posebne okoliščine, nizka stopnja odgovornosti ali storilčeve osebne okoliščine pa kažejo, da postopek ne bi bil smotrni (10)
- je iz zbranih dejstev in dokazov izhajalo, da dejanje ni prekršek (8)
- ni bilo dokazano, da je prekršek storil domnevni kršitelj (3).

V teh primerih so bila predlagatelju in storilcem izdana obvestila o odločitvi organa.

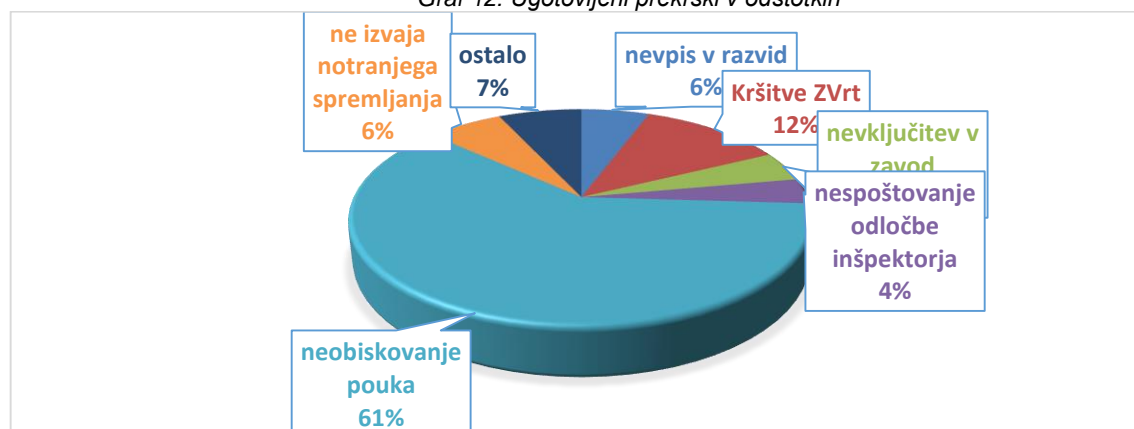
V 5 primerih se je prekrškovni postopek s strani sodišča ustavil zaradi obravnave kaznivega dejanja (odločitev na podlagi 10. točke prvega odstavka 136. člena ZP-1 – načelo Ne bis in idem).

V vseh vodenih prekrškovnih postopkih je bilo izdanih **705** upravnih aktov in drugih uradnih dokumentov (obvestila, predložitvena poročila, sklepi, odločbe, plačilni nalogi, opravljene poizvedbe). Ugotovljene so bile kršitve šolske zakonodaje (**159**), ki so opredeljene kot prekrški.

Preglednica 20: Ugotovljeni prekrški

Zakon	Število	Kršitev	Vsebina-področje	Izrečeni ukrepi		
				globa	opomin	opozorilo po ZP-1
ZOFVI	9	136.a člen/1., 5.odstavek	nevpis v razvid	7	2	
ZOSn	97	102.člen/1.alinea	nevpis v šolo		1	
		102.člen/2.alinea	neobiskovanje pouka	58	21	17
ZOSn	5	101.člen/1.alinea	izvajanje VIZ dela skladno z učnimi načrti			2
		101.člen/3.alinea	Izvajanje VIZ z učenci s posebnimi potrebami			3
ZUOPP	7	48.člen/1.odstavek	ne vključitev v zavod	4	3	
ZPDZC-1	3	21.člen/1., 5., 6. odstavek	delo na črno	2	0	1
ZIN	6	38.člen/1., 2., 3 odstavek/ prva alinea	nespoštovanje odločbe inšpektorja	4	2	
ZVrt	19	53.člen/ 1.odstavek, prva alinea, 2. odstavek	vrtec nima publikacije	0	2	
		53.člen/1.odstavek, druga alinea, 2.odstavek	preveč otrok v oddelku	2	0	
		53.člen/1.odstavek, četrta alinea, 2.odstavek	neposredovanje stanja kapacitet	0	2	
		53.člen/3.odstavek, prva alinea	opravljanje varstva otrok brez vpisa	5	1	
		53.člen/3.odstavek, druga alinea	varuh varuje več kot 6 otrok	3	4	
ZŠolPre-1	11	23.člen/1. odstavek	avtomati	0	0	1
		23.člen/3. odstavek	ne izvaja notranjega spremljanja	0	3	7
ZVPNPP	1	15.člen/1.odstavek	zavajajoče oglaševanje			1
ZKnj-1	1	65.člen/1.odstavek	izposoja			1
	159		Skupaj	85	41	33

Graf 12: Ugotovljeni prekrški v odstotkih

2.2.3 Ukrepi v prekrškovnih postopkih

V letu 2019 je bilo storilcem (pravnim in odgovornim osebam ter fizičnim osebam) izrečenih skupaj **159** prekrškovnih ukrepov.

Preglednica 21: Izrečeni prekrškovni ukrepi

Ukrepi	Število	%
odločba z izrekom opomina	85	53,5
odločba z izrekom globe	41	25,8
opozorila po ZP-1	33	20,7
Skupaj	159	100

2.2.4 Sodno varstvo

Zoper izdane odločbe smo v **9** primerih zaradi vložene zahteve za sodno varstvo te predložili pristojnemu sodišču.

2.2.5 Izterjava glob zaradi neobiskovanja pouka

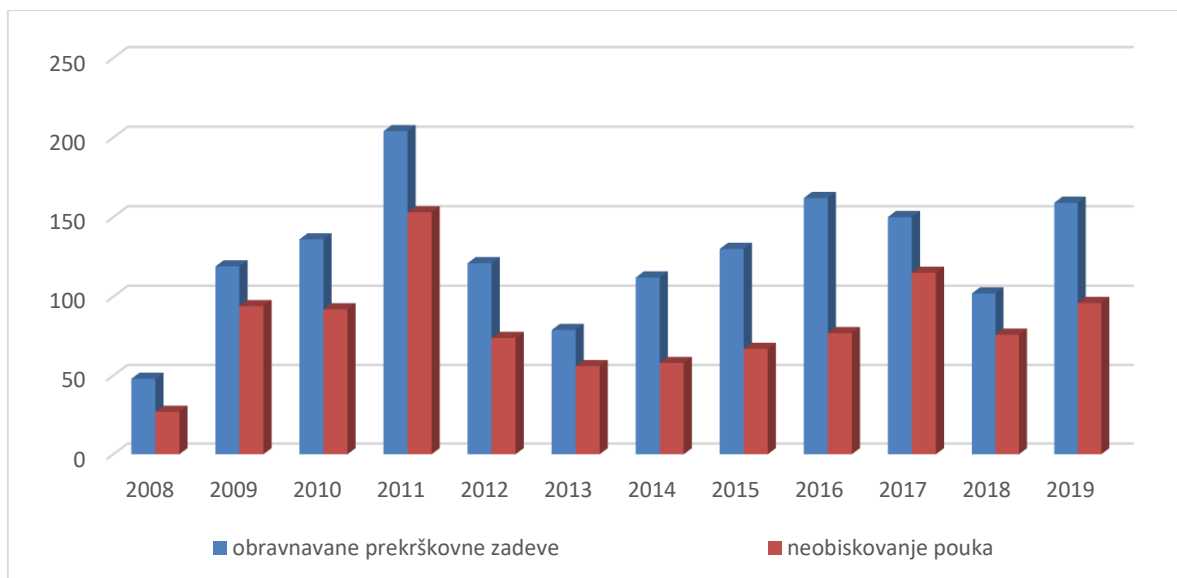
Zaradi neplačila izrečene globe in sodne takse v prekrškovnih postopkih smo v **58** primerih odstopili zadeve v davčno izvršbo na pristojni finančni urad.

2.2.6 Prekrškovni postopki zaradi neobiskovanja pouka

Tako kot v vsakem poročevalskem obdobju, tudi letos v okviru izvedbe prekrškovnih postopkov izpostavljamo problematiko neobiskovanja pouka predvsem pri romskih otrocih. Od uporabe novele ZOsn, od 1. 9. 2008, v kateri je neobiskovanje pouka opredeljeno kot kršitev 50. člena ZOsn in sankcionirano kot prekršek po drugem odstavku 2. alineje 102. člena ZOsn, je Inšpektorat uvedel že **982** postopkov zoper starše otrok, kar predstavlja 65 % vseh obravnavanih prekrškovnih postopkov.

Preglednica 22: Obravnava neobiskovanja pouka v prekrškovnih zadevah

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Skupaj
obravnavane prekrškovne zadeve	48	119	136	204	121	79	112	130	162	150	102	159	1508
neobiskovanje pouka	27	94	92	153	74	56	58	67	77	115	76	96	982
%	56	79	68	75	61	70	52	52	49	77	76	65	65

Graf 13: Delež obravnave neobiskovanja pouka

Ponavljamo, da čeprav se postopki zaključijo s podanim predlogom pristojnemu davčnemu organu za izterjavo stroškov globe in sodne takse, otroci pouka še vedno ne obiskujejo. Kaznovalna sankcija zoper starše ne pripomore k zavedanju in odgovornosti staršev po osnovnošolskem izobraževanju otrok. Tudi iz podanih predlogov šol je razvidno preventivno ravnanje šol in obveščanje pristojnih centrov za socialno delo in policije.

2.3 Delo na črno

V poročevalskem obdobju je Inšpektorat vodil 41 inšpekcijskih postopkov s področja domnevnih kršitev zakonodaje s področja dela in zaposlovanja na črno na področju šolstva. Vsebinsko se zadeve nanašajo na samostojne podjetnike ali pravne osebe, ki opravljajo dejavnost varovanja predšolskih otrok oziroma programe za predšolske otroke na podlagi 34. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI).

V postopkih je bilo izdanih 17 odločb o prepovedi opravljanja dejavnosti in izrečena opozorila na zapisnik.

2.4 Sklepne ugotovitve

Na podlagi števila potrjenih domnevnih kršitev predpisov v povezavi s številom zavodov, ki so bili predmet inšpekcijskih postopkov, raznolikosti zavodov, raznovrstnosti pobud in števila le-teh v letu 2019, ocenjujemo, da se je stanje zakonitosti poslovanja zavodov na področju vzgoje in izobraževanja glede na predhodna leta poslabšalo, delež potrjenih kršitev glede na očitane je ponovno okrog tretjine.

V okviru izvedenih inšpekcijskih postopkov izpostavljam:

- iz leta v leto je zaznano naraščanje števila pobud, za katere je glede na vsebino in ob proučitvi vseh dejstev in okoliščin moč zaključiti, da so posledica pomanjkljive ali neustrezne komunikacije med vsemi deležniki izobraževanja (med strokovnimi delavci in vodstvom, starši, udeleženci izobraževanja),
- na sistemski ravni še vedno ni zagotovljena pridobitev ustreznih specialnih znanj bodisi v samem programu izobraževanja bodisi v izvajanju izpopolnjevanja v ustreznem obsegu za učitelje, ki izvajajo dodatno strokovno pomoč kot učno pomoč učencem s posebnimi potrebami,
- posamezna področja so sistemsko preveč ohlapno oz. dvoumno opredeljena, zato ni mogoče ugotavljati kršitev in s tem na ustrezen način izvesti ukrepa za njihovo odpravo (npr. nekonkretizirani ali premalo določni izreki odločb o usmeritvi otrok s posebnimi potrebami; številne določbe podzakonskih aktov so v nasprotju z zakonskimi določbami (npr. postopek priprave osebnih izobraževalnih načrtov dijakom, ki se vzporedno izobražujejo...),

- v postopkih imenovanja ravnatelja prihaja do vedno več zapletov predvsem zaradi potrebe po zahtevnih pravnih znanjih, ki jih člani svetov zavodov praviloma nimajo, za odpravo ugotovljenih kršitev pa v zakonodaji ni predvidenih ukrepov oz. sankcij za organ, ki v postopku izvede aktivnosti v nasprotju s predpisi,
- vedno pogosteje se pojavljajo nepravilnosti v konstituiranju organov zavoda, pogosto tudi zaradi ne dovolj določenih določb v aktih o ustanovitvi,
- na področju ocenjevanja znanja tudi v komunikaciji med deležniki izobraževanja na šoli sami in v samih postopkih prihaja do nejasnosti predvsem zaradi neusklajenosti pravnih norm v podzakonskih predpisih s strokovnimi opredelitvami v učnih načrtih v povezavi s t.i. avtonomnimi odločitvami šole in posameznih strokovnih delavcev (npr. kateri načini ocenjevanja so dovoljeni),
- največ prekrškovnih postopkov se vodi zaradi neobiskovanja pouka, pri čemer se zastavlja smiselnost vodenja teh postopkov z izrekanjem glob, saj le-te v večini primerov niso plačane, prav tako pa jih ne moremo prisilno izterjati, saj gre v večini za prejemnike denarne socialne pomoči,
- šole uporabljajo različne aplikacije za elektronsko vodenje predpisane dokumentacije (npr. aplikaciji eAsistent ali LoPolis), ki ne omogoča v celoti vodenja dokumentov v skladu s predpisi.

3. UGOTOVITVE INŠPEKCIJSKIH NADZOROV NA PODROČJU ŠPORTA

Sektor za šport je v letu 2019 opravljal naloge v skladu z letnim programom dela, ki vsebuje plan rednih inšpekcijskih nadzorov in oceno pričakovanih izrednih inšpekcijskih nadzorov ter prekrškovnih postopkov.

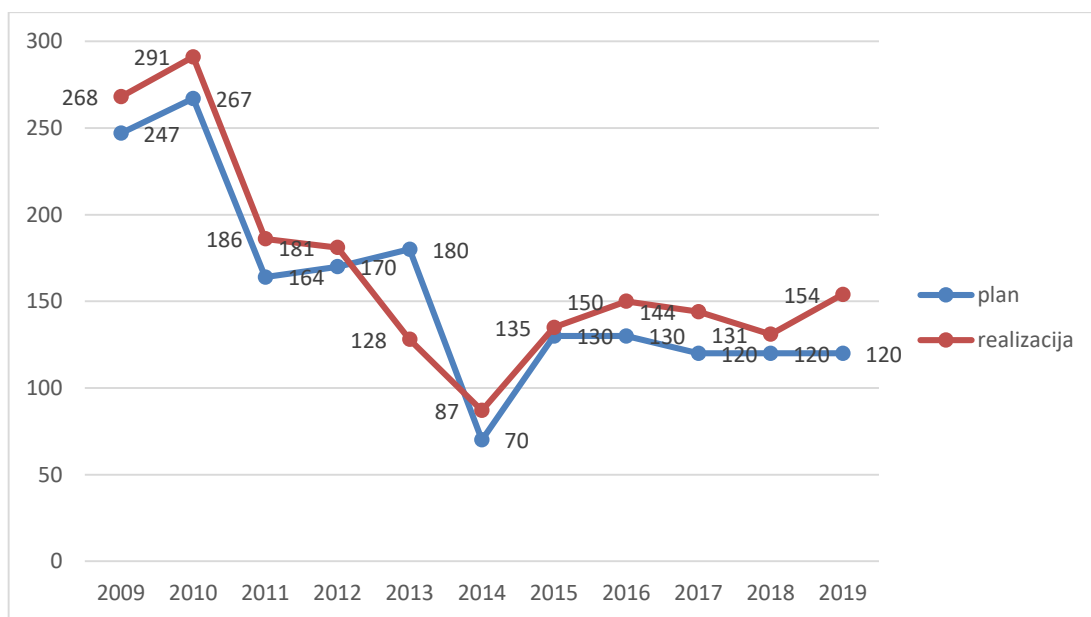
Preglednica 23: Plan in realizacija postopkov organa 2018/2019

Postopki	Plan 19	Realizacija 19	Indeks real./plan 19	Realizacija 18	Indeks real. 19/18
inšpekcijski	100	154	1,54	131	1,17
prekrškovni	20	2	0,1	0	
Skupaj	120	156	1,3	131	1,17

3.1 Inšpekcijski postopki

Preglednica 24: Plan in realizacija inšpekcijskih postopkov 2018/2019

Nadzori	Plan 19	Realizacija 19	Indeks real./plan 18	Realizacija 18	Indeks real. 19/18
redni	100	91	0,91	98	0,93
izredni	20	63	3,15	33	1,9
Skupaj	120	154	1,28	131	1,17

Graf 14: Primerjava plana in realizacije inšpekcijskih nadzorov v letih od 2009 do 2019

V letu 2019 je bilo opravljenih skupaj 154 nadzorov, kar je 23 nadzorov več kot v letu 2018 (144 v letu 2017). Rednih nadzorov je bilo opravljenih 91, izrednih nadzorov pa 63. Število nadzorov se je v letu 2019 povečalo zaradi več izrednih nadzorov, katerih vsebina je bila bolj zahtevna. V letu 2019 se je sektorju za šport v drugi polovici leta pridružila nova inšpektorica za šport.

3.1.1 Redni nadzori

3.1.1.1 Realizacija

V letu 2019 je bilo opravljenih 91 rednih nadzorov, predvideni plan nadzorov je bil 100. Do razlike je prišlo zaradi menjave vodstva na Inšpektoratu, kar je zamaknilo potrditev letnega programa dela za leto 2019 ter pričetek realizacije le-tega v mesec marec.

3.1.1.2 Področja nadzora

Redni nadzori so bili izvedeni na naslednjih področjih:

- izpolnjevanje pogojev za opravljanje nalog v športu nacionalnega pomena in namenska poraba javnih sredstev – športna društva (39),
- nacionalne panožne športne šole (10),
- lokalna skupnost - izvajanje letnega programa športa na lokalni ravni (20),
- športne prireditve (22).

3.1.1.3 Ukrepi inšpektorjev

Inšpektorji so v okviru rednih nadzorov izrekli 79 ukrepov, od tega 51 priporočil in 28 opozoril za odpravo nepravilnosti oziroma pomanjkljivosti.

3.1.1.4 Ugotovljene kršitve

a) Izpolnjevanje pogojev za opravljanje nalog v športu nacionalnega pomena in namenska raba javnih sredstev

Nadzori nad izpolnjevanjem pogojev za opravljanje nalog v športu nacionalnega pomena in namensko porabo javnih sredstev so se izvedli pri 49 pravnih subjektih (športna društva, nacionalne panožne športne šole). Inšpektorji so ugotovili 56 kršitev pri izpolnjevanju pogojev za opravljanje nalog v športu nacionalnega pomena.

Za kršitev izpolnjevanja pogojev za opravljanje nalog na področju športa so na podlagi ugotovljenih kršitev izrekli 42 priporočil in 14 opozoril.

Pri delovanju društev v nasprotju s svojim temeljnim aktom je bilo ugotovljenih 29 nepravilnosti in 27 nepravilnosti pri nadzoru strokovnega kadra na področju športa.

b) Športne prireditve

Inšpekcijski nadzor je bil izveden pri 22 pravnih subjektih. Izrečeni sta bili dve opozorili, in sicer, ker organizator športne prireditve ni pridobil dovoljenja upravne enote za izvedbo športne prireditve (13. člen Zakona o javnih zbiranjih) ter 3 priporočila: dve priporočili organizatorju športne prireditve, ki na vhodih oz. vstopnicah z grafičnim ali pisnim opozorilom ni opozoril gledalce na predmete ali snovi, ki jih je prepovedano prinašati na prireditveni prostor (alkoholne pijače, orožje, eksplozivne snovi, pirotehnične izdelke, nevarne predmete ali snovi (13. člen Uredbe o splošnih ukrepih v športnih objektih na športnih prireditvah)) ter eno priporočilo, naj bo vodja prireditve v času le-te vedno na kraju dogajanja (19. člen Uredbe o splošnih ukrepih v športnih objektih na športnih prireditvah).

c) Občine

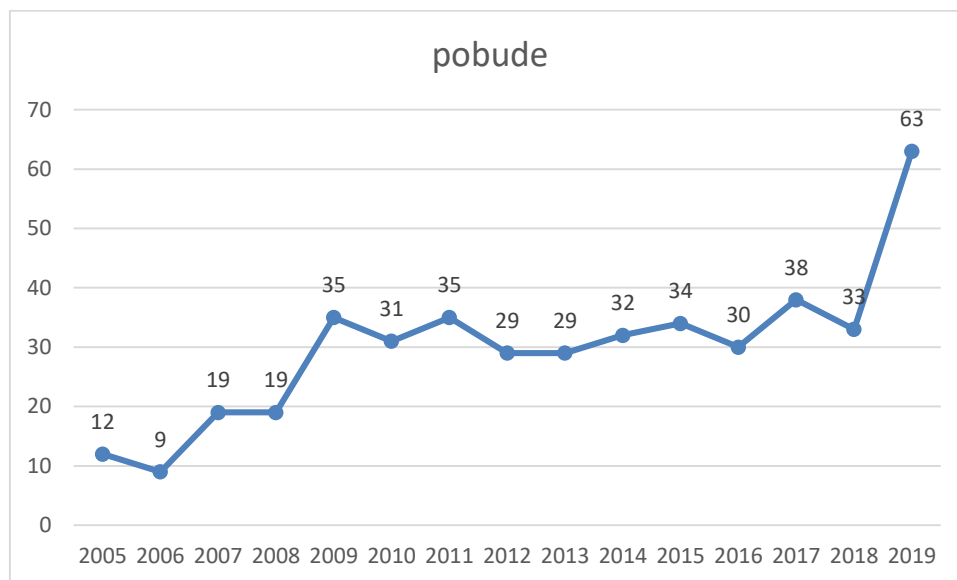
Inšpekcijski nadzor je bil izveden v 20 občinah. Izrečeno je bilo 12 opozoril in 6 priporočil. Opozorila in priporočila so se nanašala na nepravilnosti pri sprejetju odloka v skladu s 16. členom ZŠpo-1, v katerem je opredeljeno, da občinski svet z odlokom podrobneje določi izvajalce posameznih programov in področij letnega programa športa, podrobnejše pogoje in merila za izbiro in sofinanciranje izvajanja letnega programa športa na lokalni ravni, način določitve višine sofinanciranja, postopek izbire in sofinanciranja

izvajanja letnega programa športa, način sklepanja in vsebino pogodb o sofinanciranju ter način izvajanja nadzora nad pogodbami o sofinanciranju.

3.1.2 Izredni nadzori

3.1.2.1 Realizacija

Inšpektorat RS za šolstvo in šport je v letu 2019 prejel 63 pobud za inšpekcijski nadzor, od tega je bilo 20 anonimnih. Pobude so se nanašale na domnevne kršitve predpisov v društvih (43), občinah (10), pri fizičnih osebah (9) in v gospodarski družbi (1).

Graf 15: Število pobud po letih

3.1.2.2 Področja nadzora

Obravnavane pobude so se nanašale na:

- nenamensko porabo javnih sredstev,
- nedelovanje društev in zvez, skladno s temeljnim aktom,
- neustrezno usposobljenost strokovnih delavcev za opravljanje strokovno organizacijskega dela v športu,
- nepravilnosti pri izvajanju programov usposabljanja,
- uporabo športnih objektov,
- izpisnice iz kluba in
- zaračunavanje nadomestila za prestop športnika v drugo športno organizacijo.

3.1.2.3 Ugotovljene kršitve

Kršitve so se nanašale na:

- organi ne delujejo v skladu s temeljnim aktom,
- strokovni delavec, ki opravlja vzgojno-izobraževalno delo, nima ustrezne strokovne usposobljenosti,
- nepravilnosti pri javnem razpisu za šport, ki ga izvede lokalna skupnost,
- nesprejetje letnega programa športa v skladu z veljavno zakonodajo,
- neizdajo izpisnice športniku za prestop iz ene športne organizacije v drugo.

Na podlagi tako ugotovljenih kršitev je bilo izrečenih 30 ukrepov (2 upravni odločbi, 2 opozorili in 3 opomini po Zakonu o prekrških, 13 opozoril za odpravo nepravilnosti, 10 priporočil), v desetih primerih je bila zadeva

odstopljena pristojnim organom (policijski upravi, Finančni upravi RS, Zdravstvenem inšpektoratu RS, občini).

3.2 Delo na črno

Inšpektorji za šport so v rednih nadzorih ob preverjanju izpolnjevanja pogojev za opravljanje nalog v športu nacionalnega pomena, namenske porabe javnih sredstev in delovanja nacionalnih panožnih športnih šol nadzirali tudi delo na črno na podlagi Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno ter Zakona o športu. Zakon o športu je opredelil strokovno delo v športu in določil, da strokovno delo v športu opravlja strokovni delavec, ki ima pridobljeno ustrezno izobrazbo ali usposobljenost v skladu s tem zakonom in je vpisan v razvid strokovno izobraženih in strokovno usposobljenih delavcev v športu.

Inšpektorji so v 49 rednih nadzorih preverjali, ali kadri, ki so izvajali posamezne dejavnosti, formalno izpolnjujejo zakonske pogoje. Ugotovljeno je bilo, da so vsi izvajalci dejavnosti ustrezali zakonskim pogojem, kar je zelo pohvalno.

3.3 Sklepne ugotovitve

Glede na področja opravljenih inšpekcijskih nadzorov in njihovo število ocenjujemo, da stanje na področju izpolnjevanja pogojev za opravljanje nalog v športu nacionalnega pomena (delovanje skladno s temeljnim aktom, ustrezna izobrazba oziroma usposobljenost za delo v športu) še ni zadovoljivo. Glede na to, da je področje športa dobilo ali bo dobilo povsem nove formalne okvire (NPŠ, zakon in podzakonski predpisi) bo pravo oceno stanja spoštovanja zakonitosti delovanja mogoče podati šele v naslednjih letih.

IRSŠŠ ugotavlja, da se posamezne kršitve pojavljajo vsa leta izvajanja nadzorstvene dejavnosti in gre velikokrat, predvsem pri društvih, za nepoznavanje oziroma slabo poznavanje normativnih okvirjev, ki jih posamezna športna društva morajo poznati. V tem okviru predvsem mislimo na poznavanje Zakona o društvih in Zakona o športu, kot tudi poznavanje določb Zakona o javnih zbiranjih in Uredbe o splošnih ukrepih v športnih objektih na športnih prireditvah

V nadaljevanju izpostavljamo nekatera področja, ki bodisi sistemsko niso enoznačno opredeljena, bodisi so opredeljena zelo na splošno ali pa gre za področje, ki ga zakonodajalec zaradi narave stvari niti ni podrobneje opredelil in formalno uredil:

- izvajalci letnega programa športa še vedno delujejo v nasprotju z določbami svojega temeljnega akta in v nasprotju s pravili, npr. sestava organov, sklici skupščin in ostalih organov, dolžnost pridobitve pristopne izjave ob vpisu v športno društvo. ZSpo-1 v primeru ugotovljenih kršitev predvideva odpravo ugotovljenih kršitev, ostalih sankcij pa ne predvideva,
- strokovni kader, ki opravlja delo v športu, slabo pozna normativne okvire, ki določajo njihovo delovanje,
- strokovni kader v posameznih primerih nima z zakonom določene ustrezne stopnje usposobljenosti, ki jo predvideva zakonodaja,
- na javnih športnih prireditvah v športnih objektih se še vedno ne upošteva zakonodaje: napačna prijava javne športne prireditve, nezadostno število rediteljev oziroma napačna razporeditev le-teh, na vhodih ni na vidnem mestu opozoril, ki obiskovalce opozarjajo na prepoved vnosa nevarnih predmetov, pirotehniko in vseh sredstev, ki so lahko nevarna za človeka,
- novela Zakona o omejevanju porabe alkohola (ZOPA) je odprla samo vprašanje izvajanja kontrole ponudnikov alkoholnih pijač, zakonodajalec je namreč omejil dovoljeno zgornjo mejo alkoholne stopnje na 15 volumenskih odstotkov, ne pa vrste pijač, nadzornik bi za izvajanje nadzora potreboval ustrezna tehnična sredstva in zakonska pooblastila,
- upravne enote bi bile v skladu z novelo ZOPA dolžne ponudnikom alkoholnih pijač na športnih prireditvah izdajati dovoljenja, vendar tega ne počnejo, ker še niso prejele navodil, posledično pa ni vzpostavljen seznam ponudnikov,

- izvajalci letnega programa športa na lokalni ravni (občine), kljub Zakonu o športu, ki je bil sprejet junija 2017, še vedno nimajo sprejetih ustreznih odlokov o sofinanciranju športa na lokalni ravni, posledično pa tudi nimajo sprejetih podrejenih predpisov, katerih nesprejetje lahko vpliva na razpis delitve sredstev.

Številka: 010-17/2020/1

Datum: 27. 5. 2020

dr. Simon Slokan
glavni inšpektor